

UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITÄT
IN PRAG
IN JAHREN 1931 — 1941

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
В ПРАЗІ
В РОКАХ 1931 — 1941

*Відбитка з Наукового Збірника т. III
Українського В. Університету в Празі*

ПРАГА 1942

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПРАЗІ
DRUCKEREI DES PROTEKTORATES BÖHMEN UND MÄHREN IN PRAG
ДРУКАРНЯ ПРОТЕКТОРАТУ ЧЕХ І МОРАВИ В ПРАЗІ

UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITÄT
IN PRAG
IN JAHREN 1931 — 1941

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
В ПРАЗІ
В РОКАХ 1931—1941

*Відбитка з Наукового Збірника т. III
Українського В. Університету в Празі*

ПРАГА 1942

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПРАЗІ
DRUCKEREI DES PROTEKTORATES BÖHMEN UND MÄHREN IN PRAG
ДРУКАРНЯ ПРОТЕКТОРАТУ ЧЕХ І МОРАВИ В ПРАЗІ

Передмова.

З початком 1931/32 шк. року Український Вільний Університет у Празі вступив у друге десятиліття свого існування, уявляючи з себе, як і в перші десять років, єдиний український університет у цілیم світі. Йому припадало завдання зберегти певний кадр старших українських вчених і виховати молодших, давати університетську освіту слухачам, нарешті, репрезентувати українську науку і популяризувати саме українство. В більшій чи меншій мірі те чи друге з завдань все виконувалося, не дивлячись на погіршення матеріальної бази аж до того, що був такий цілий рік, що впродовж перших дев'яти місяців професура діставала лише по 400 К місячно (щоб зрозуміти недостаточність тої суми скажемо, що то недорівнювалося, було менше, ніж утримання напр. звичайної служки-покоївки). До матеріального погіршення прийшло погіршення правне: М-во Шкільництва й Н. Освіти приписом з дня 2. листопада 1936 р. заборонило приймання нових професорів та доцентів на УВУ, черговим же приписом з дня 4. серпня 1938 р. звеліло, щоб професори й доценти, що перебували у відпустці за межами держави, були викреслені з списків УВУ; нарешті тому, що дехто з чеської молоді, одержавши диплом д-ра УВУ, став добиватися рівноправности його з докторатом державних університетів, приписом з дня 4. вересня 1939 р. звеліло, щоб про те, що УВУ не набув права публичности на території Протекторату, було в певний виразний спосіб ставлено наявно кожному, хто робить в УВУ докторат. Погіршення становища УВУ, розуміється, гальмувало, але не здержало остаточно розвою нашого У-ту. І українці не можуть не бути вдячні й за таке відношення до них і їхніх справ, бо по інших країнах, де опинилися більші кадри еміграції, як от у б. Югославії чи Франції, українські культурні потреби й такої підтримки не зазнали.

Події з 1938 р. знову видвигають значення УВУ. В тім році вирішено було перенести його й перетворити в Український Державний Університет у б. Карпатській Україні. Але в половині березня 1939 року Карпатську Україну окупує

мадярське військо. В Празі з'являється нова, карпато-українська, політична еміграція, що їй пішов у культурнім відношенні на зустріч УВУ. По німецько-польській війні 1939 р., що скінчилася розгромом Польщі і окупацією української Східньої Галичини большевиками, до УВУ в Празі прибивається ще одна свіжа, галицько-українська, політична еміграційна хвиля молоді, що прийшла продовжити й закінчити свою університетську освіту, перервану подіями на Рідній Землі. Німецько-протекторатна влада тому не перешкодила, що з вдячністю тут зазначаємо, а Український Центральний Комітет у Кракові з свого боку від р. 1941 поспішає з поліпшенням матеріальної ситуації персоналу й студентів УВУ; рівно ж у тім напрямі з деякою матеріальною підтримкою виступає й Українське Національне Об'єднання, зокрема силкуючись підтримати підготову молодшої генерації наукових сил для доцентури.

Німецько-большевицька війна, що звільнила вже всю Україну від большевицького панування, гадаємо, в скорім часі відкриє нові можливості для УВУ, а власне, в приложенні своїх сил до культурного відродження, зокрема, до відродження української університетської науки в Україні. З вірою і надією в те випускаємо, після довгої перерви, наш цей черговий Науковий Збірник. Його видання завдячуємо передусім дотації провідника Українського Центр. Комітету в Кракові проф. д-ра В. Кубійовича. Щире українське спасибі!

* * *

В збірникові дві частини. Перша — це стислий звіт про діяльність УВУ за друге десятиліття його існування, зложений головню на підставі щорічних звітів ректорів. На докладніший тимчасом не маємо спромоги й хто зна, коли вона з'явиться, то ж ліпше видати бодай щось, ніж нічого; з недостатчі місця не маємо можливості вмістити всі програми викладів, лише подаємо програми за перший рік другого десятиліття, п'ятий і останній (десятий).

Друга частина збірника заповнюється науковими статтями професорів та доцентів УВУ. Їх зміст полишено на відповідальність авторів; лише зроблено одноманітну коректу правопису. З доруки ректорату УВУ перевів доц. д-р Яр. Рудницький коректу манускриптів згідно з правилами академічного правопису з 1929 р.

З ДІЯЛЬНОСТІ
УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
В ПРАЗІ
ЗА ДРУГЕ ДЕСЯТИЛІТТЯ ІСНУВАННЯ.

I. 1931/32 ШКІЛЬНИЙ РІК (11-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. На Загальних Зборах професорів та доцентів УВУ, що відбулись 2. червня 1931 р., обрано на ректора УВУ звич. проф. д-ра Івана Горбачевського.*) Проректором, згідно із статутом, лишився бувший ректор, звич. проф. Андрій Яковлів. На зборах професорських колегій на факультетах обрано: на декана Філософ. ф-ту — звич. проф. Дмитра Антоновича, продекана, згідно із статутом, лишився бувший декан — звич. проф. д-р Борис Матюшенко; на декана ф-ту Права й Сусп. наук — знову обрано звич. проф. Сергія Шелухина, а на продекана звич. проф. Сергія Бородаєвського. В такому складі сенат провадив свою чинність продовж цілого шкільного 1931—1932 року.

2. В склад проф. колегії входили оці професори й доценти:

А. На Філософічному факультеті:

А н д р і є в с ь к и й Петро, д-р ветеринарної медицини й магістер ветеринарних наук, звичайний професор біології і зоології, член-співробітник Української Академії Наук в Києві.

А н т о н о в и ч Дмитро, звич. проф. історії мистецтва, член Наук. Т-ва в Києві, т. ч. декан Філософ. ф-ту.

А р т и м о в и ч Агенор, д-р філософії, звич. проф. класичної філології.

Б і д н о в Василь, магістер теології, звич. проф. історії України, член укр. Наук. Т-ва в Києві.

*) Його світлина вміщена на стор. 127 видання «Український Вільний Університет в Празі в роках 1921—1926», Прага 1927.

Дорошенко Дмитро, звич. проф. історії України, член укр. Наук Т-ва в Києві, Наук. Т-ва імени Т. Шевченка у Львові. Член-кореспондент школи славістичних наук Лондонського університету.

Горбачевський Іван, д-р медицини, звич. проф. хемії, член Всеукр. Академії Наук в Києві і Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.

Колесса Олександр, д-р філософії, звич. проф. української мови й літератури, член Укр. Наук. Т-ва в Києві, Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член-кореспондент школи славістичних наук Лондонського університету, дійсний член Слов'янського Інституту в Празі.

Матюшенко Борис, д-р медицини, звич. проф. гігієни, член Наук Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, Академії Праці та Соціального Інституту в Празі.

Мірчук Іван, д-р філософії, звич. проф. філософії.

Слюсаренко Федір, доцент-суплент класичної філології і археології.

Смаль-Стоцький Степан, д-р філософії, звич. проф. української мови і літератури, член Всеукр. Академії Наук в Києві, Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, дійсний член Слов'янського Інституту в Празі.

Щербаківський Вадим, звич. проф. археології, член наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.

Шульгин Олександр, надзв. проф. всесвітньої історії.

Швець Федір, звич. проф. геології.

Залозецький Володимир, д-р філософії, доцент історії мистецтва.

Б. На Факультеті Права й Суспільних наук:

Андрієвський Афаназій, звич. проф. цивільного права.

Бородаєвський Сергій, звич. проф. кооперації.

Гайманівський Олександр, д-р прав, доцент-суплент українського права.

Дністрянський Станислав, д-р прав, звич. проф. цивільн. права, член Всеукраїнської Академ. Наук в Києві, Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.

Ейхельман Отто, д-р міжнародного права, магістер державного права, заслужений проф. університету св. Володимира в Києві, звич. проф. адміністративного права, керуючий катедрами державного і міжнародного права, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.

- Яковлів Андрій, звич. проф. цивільного процесу, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, Наук. Т-ва в Києві.
- Лоський Кость, звич. проф. римського права.
- Мицюк Олександр, звич. проф. політичної економії, дійсний член Слов'янського Інституту в Празі.
- Одарченко Олексій, магістрант політичної економії і статистики, звич. проф. торговельного і фінансового права.
- Старосольський Володимир, д-р права, звич. проф. політичного (державного) права, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.
- Щербина Федір, звич. проф. статистики, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член-кореспондент Російської Академії Наук у Петрограді.
- Шелухин Сергій, звич. проф. карного права, сенатор, дійсний член Наукових Товариств: »Кієвскаго Юридическаго Общества« при Університеті св. Володимира, »Историко-Филологическаго Общества при Новороссійском Университетѣ«, »Одесскаго Общества Истории и Древностей«, »Одесскаго Юридическаго Общества« (I-го), »Одесскаго Библиографическаго Общества«, Київського правничого Товариства.
- Тимошенко Володимир, д-р філософії, звич. проф. політичної економії, дійсний член Слов'янського Інституту в Празі.

В. Приват-доценти:

- Баранів Олександр, д-р прав, прив.-доц. римського права.
- Галіп Теодор, д-р прав, прив.-доц. карного права.
- Герасименко Полікарп, д-р природописних наук, прив.-доцент фізикальної хемії.
- Русов Юрій, д-р філософії, прив.-доц. зоології.
- Чехович Костянтин, д-р філософії, прив.-доц. слов'янської філології.
- Чижевський Дмитро, прив.-доц. філософії.
- Шрамченко Левко, прив.-доц. статистики.

Г. Лектори:

- Косач-Шимановська Оксана, лекторка француз. мови.
- Носкова Марія, лекторка чеської мови.
- Славінська Марія, лекторка англійської мови.
- Стешко Федір, лектор музики.

Професорам: П. Андрієвському, В. Біднову, д-рові В. Старосольському, д-рові В. Тимошенкові, доцентів д-рові В. Залозецькому та прив.-доцентам д-рові П. Герасименкові, д-рові Ю. Русову та д-рові Т. Галіпові уділено безплатні відпустки на два семестри, проф. О. Шульгинові — на зимовий семестр, а приват.-доцентам д-рові К. Чеховичеві та Д. Чижевському — на літній семестр. Ці особи одержували відпустки й у наступні роки. Уділено асистентуру д-рові медицини Олені Мельничуковій-Кобизській при кафедрі соціальної гігієни. Уділено »*veniam docendi*« при кафедрі української історії д-рові філософії Борисові Крупницькому.

За цими змінами проф. колегія УВУ складалася з 24 звич. професорів, 1 надзвич. професора, 1 доцента, 2 доцентів-суплентів, 8 приватних-доцентів та 4 лекторів, разом з 40 осіб. Крім того в УВУ працювали 6 асистентів, а також 5 проф. стипендістів.

3. Науково-педагогічна діяльність факультетів виявилась у викладах предметів університ. курсу, а також у переведенні іспитів та ригорозів для студентів, що закінчили відповідні курси.

а) На Філософ. фак-ті: У зимовому семестрі відбувались виклади з 22 предметів по 54 години тижнево, а семінарі й практичні справи з 11 предметів 29 год. тижнево. У літньому семестрі відбувались виклади з 20 предметів по 47 год. тижнево, семінарі й практичні справи з 11 предметів 29 год. тижнево. За цілий рік переведено: 1 великий ригороз, 1 профес. іспит та 1 педагогічний. Промовано на д-ра філософії »*honoris causa*« 4 укр. письменники: О. Кандибу (Олеся), О. Кобилянську, Б. Лепкого і В. Стефаніка. Крім того відбуто звичайну промоцію на доктора філософії Миколи Галія.

б) На факультеті Права й Суспільних наук: У зимовім семестрі відбувались виклади з 27 предметів по 55 годин тижнево. У літньому — виклади з 26 предметів по 55 год. тижнево, семінарі й практичні справи з 6 предметів 9 год. тижнево. За шкільний рік переведено іспити: 2 з історичної групи предметів, 3 — з судової, 4 — політичної; ригорози: 2 — першої групи, 2 — другої, 3 — третьої. Промовано на доктора прав 3 особи: Чирія Івана, Веселіго Яна Еріка та Орелецького Василя. Крім того на Правничому факультеті, за прикладом минулого року, відбувались академічні засідання колегії професорів з участю запрошених гостей для докладів на теми права й суспільних наук і дискусій над ними. Таких засідань відбулося 10, на них прочитано 11 докладів; де-які з них зреферовані в пресі. Ці доклади прочитали професори: А. Андрієвський (2), С. Шелухин (5), А. Яковлів (1), К. Лоський (1), приват-доценти: О. Баранів (1), Л. Шрамченко (1).

4. Склад студентів університету:

а) На Філософ. ф-ті в зимовім семестрі були вписані: 65 звич. слухачів, 28 надзвич., разом 93; в тому числі: 60 студентів та 30 студенток. На перший семестр записалося 29 звич. слухачів і 12 надзвич., разом 41. За національністю: 53 українців, 17 жидів, 9 росіян, 3 чехи, 3 румуни, 2 болгари, 2 мадяри, 2 білоруси, 1 словак, 1 поляк. В літнім семестрі було 57 звич., 22 надзвич., разом 79 слухачів; в тому числі: 51 студентів і 28 студенток. На перший семестр записалося 23 звичайних, 5 надзвич., разом 28. За національністю: 42 українців, 8 мадярів, 8 жидів, 7 росіян, 4 словаки, 3 чехи, 2 білоруси, 2 румуни, 2 німці, 1 поляк.

б) На ф-ті Права й Сусп. наук у зимовім семестрі були вписані: 114 звичайних, 33 надзвичайних, разом 147 слухачів; в тому числі 128 студентів й 19 студенток. На перший семестр вписалося 57 звичайних, 13 надзв., разом 70 душ. За національністю: 81 українців, 26 жидів, 11 чехів, 11 росіян, 11 мадярів, 4 румуни, 3 поляки. В літнім семестрі були вписані: 116 звичайних, 25 надзвичайних, разом 141 слухачів; в тім числі 116 студентів та 25 студенток. На перший семестр записалося 46 звич. і 9 надзвич., разом 55 слухачів. З загального числа за національністю було: 66 українців, 18 жидів, 15 росіян, 16 мадярів, 11 чехів, 4 румуни, 2 німці, 1 поляк, 1 литовець і 6 словаків.

в) Таким чином, на обидвох ф-тах у зимовому семестрі числилося 240 слухачів, в літньому — 220.

5. Фінансовий стан університету. Як і попередні роки УВУ одержував субвенції від Міністерства Шк. й Нар. Освіти та від канцелярії тодішнього Президента. За шкільний рік М-ство Шкільництва уділило:

На платню професорам і персоналу канцелярії . К 280.767'—

На адміністраційні видатки (канцелярійні, аренда помешкання, телефон, топливо, свято 10-тиліття Університету) К 42.536'70

Канцелярія Пана Президента переслала (в місяцях жовтні—грудні 1931 р. по К 10.000'—, а від січня 1932 по К 8000'—) за той же період К 102.000'—

За 1931—32 р. одержано всього дотацій . . К 425.303'70

В цьому акад. році, в зв'язку з загальною господарською кризою, УВУ довелося зазнати дуже тяжкої фінансової скрути. Мін. Шкіл. і Н. О. листом своїм з дня 21. VIII. 1931 р. повідомило, що з огляду на необхідні скорочення в державному

господарстві, воно, починаючи з 1. січня 1932 р., примушено припинити цілковито уділювання УВУ будь-яких грошових допомог. З 1. жовтня 1931 р. до 31. грудня т. р. Міністерство переводило фактичне скорочення своїх субвенцій УВУ і, не дивлячись на клопотання ректорату, тих скорочень не відкликала. Тому платню й адміністраційні видатки в тих місяцях прийшлося зменшити приблизно на 20% проти попередніх років. В зв'язку з загрозливою фінансовою ситуацією 31. серпня 1931 року відбуло нараду професорів і доцентів УВУ, на якій ухвалено, що УВУ мусить існувати й надалі за всяку ціну, а для полагождення справи про уділення від Мін-тва дальших субвенцій, обрано делегацію в складі ректорів проф. А. Яковлева і І. Горбачевського та академіка проф. С. Дністряньського, що відвідала Міністра Шкільн. д-р І. Дерера. В результаті, після дальших клопотань, згідно з відповідними ухвалами сенату, Міністерство змінило свій припис про припинення субвенцій і листом своїм з дня 9. X. 1931 р. пообіцяло уділити УВУ на 1932 р. допомогу в сумі К 250.000'—

Пізніше Мін-во приписом своїм з дня 30. III.

1932 р. зробило розпорядження про фактичну виплату УВУ половини цієї суми до кінця червня місячними квотами під титулом «платні професорам і службовцям УВУ». Крім того, теж Мін-ство приписом з дня 30. XII. 1931 р., уділило ще субвенцію під титулом «одноразової надзвичайної допомоги на адміністраційні видатки» в сумі . . . К 30.000'—

Таким чином, прибутковий бік кошторису УВУ на 1932 р. виносив: із фонду Міністерства . . . К 280.000'—
та із фонду Пана Президента К 96.000'—

Разом . . . К 376.000'—

Отже УВУ в 1932 р., в зв'язку з загальною господарською кризою, примушений був існувати на значно скорочений кошторис. Зменшення видатків доходило по деяких статтях, як напр. платня професорам, аж до 50%, а від деяких адміністраційних потреб довелось зовсім відмовитись. Шукаючи спосіб вивести УВУ з непевного і незадовільного фінансового стану, сенат погодився з думкою Заг. Зборів професорів та доцентів, а також відповідних чинників М-ва Шкільництва і ухвалив утворити спеціальне «Т-во прихильників Укр. Вільн. Ун-ту в Празі», на чолі з виборною Кураторією, як виконавчим органом цього Т-ва. Основним завданням того Т-ва було здобуття коштів для УВУ. Земський Уряд в Празі прийняв статут до відома дня 6. травня 1932 р.

6. Видавнича діяльність університету. За браком коштів УВУ видав лише звіти з діяльності за друге п'ятиліття під титулом «Український Вільний Університет в Празі в роках 1926—1931», сторінок XVI — 200 друку і 6 таблиць. Разом із виданими раніш звітами за перші п'ять літ це видання містить всі дані про діяльність УВУ за 10 літ.

7. Бібліотека. В акад. р. 1931—32 для бібліотеки нічого не куплено; нові придбання були або шляхом дарунку, або шляхом виміни. Поновився, після довшої перерви, обмін виданнями з Всеукраїн. Акад. Наук у Києві; з іншими установами обмін продовжувався регулярно. «Міжнародня вимінна служба» з огляду на загальну кризу відмовилася пересилати видання нашого УВУ.

8. Святкування десятилітнього ювілею існування університету. З нагоди десяти літ існування УВУ в Празі, дня 23. жовтня 1931 р. сенат влаштував святочні збори, присвячені цьому ювілеєві разом із інсталяцією нового ректора, академіка проф. д-ра І. Горбачевського. Ректор, проф. д-р І. Горбачевський, перейнявши уряд, між іншим звернувся до зборів з такою промовою: «Шановні присутні! Наш Університет влаштував нинішні святочні збори з приводу десятилітнього існування. 23. жовтня 1921 р. відбулася тут перша інсталяція ректора УВУ. Хоча наш Університет зложений лише з двох факультетів і не міг розвинутися до повноти, як би було бажано, хоча він розміром невеличкий і дуже неповний — особливо в областях природописних наук — і не має жадних власних наукових дослідчих інститутів, проте зумів він розвинути досить широку педагогічну діяльність і виконав теж наукову працю, яка найшла признання й у чужинців. Тепер він є єдиним українським університетом на світі і тому дорожить ним не лише професорський збір, що старається удержати його на відповіднім науковім рівні, але й ціле українське громадянство, що від десятків літ разом із українськими вченими боролося на Західній Україні завзято, але без успіху за оснування українського університету...»

9. Крім участі в святкуванні місцевих свят бували й інші випадки репрезентації УВУ на зовні. Протягом року УВУ діставав від різних закордонних, чеських і українських високих шкіл та культурно-освітніх і громадських установ і організацій чисельну кількість запрошень на різні з'їзди, святкування, виклади, зібрання, похорони й т. п. Ректорат надсилав у більшості таких випадків відповідні привітання, градуляції, вирази співчуття і т. п., а в окремих випадках на такі запрошення брав участь особисто сам ректор, або доручав заступати УВУ кому небудь із професорів.

10. Участь професорів УВУ на наукових конгресах тощо з браку коштів була сильно обмежена. Лише дехто з власної ініціативи і на власні кошти побував на конгресах чи з'їздах. Так, в квітні 1932 р. проф. С. Бородаєвський взяв участь на Міжнародньому Конгресі середніх клас у Празі, де він виступав з промовою, як проф. УВУ, а в жовтні 9. 1932 р. взяв участь на Конференції фундаторів Міжнарод. Наук. Кооперат. Інституту в Базелі, де й обрано його в число членів. Та акад. проф. д-р С. Дністрянський брав участь 17. V. 1932 р., як представник ф-ту, на засіданню Організаційної Комісії З'їзду Всеслов'янських правників в Братиславі. Окремо треба згадати про участь професорів, доцентів, асистентів, та професорських стипендістів на II. Укр. Наук. З'їзді в Празі, що відбувся в днях 20—24 березня 1932 р.

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ УВУ В ЗИМОВІМ ПІВРОЦІ 1931/32.

І. Філософічний факультет.

А. Історично-Філологічний відділ.

1. Філософія.

Проф. д-р Іван Мірчук: 1. *Історія філософії XIX стол.* (3 год. тижн.) 2. *Вправи з обсягу української філософічної термінології на підставі лектури Прологоменів Канта.* (2 год. тижн.)

Прив.-доц. Дмитро Чижевський: 1. *Філософія Гегеля.* (2 год. тижн.) 2. *Вправи: Основи логічної теорії.* (1 год. тижн.)

2. Історія.

а) Історія України:

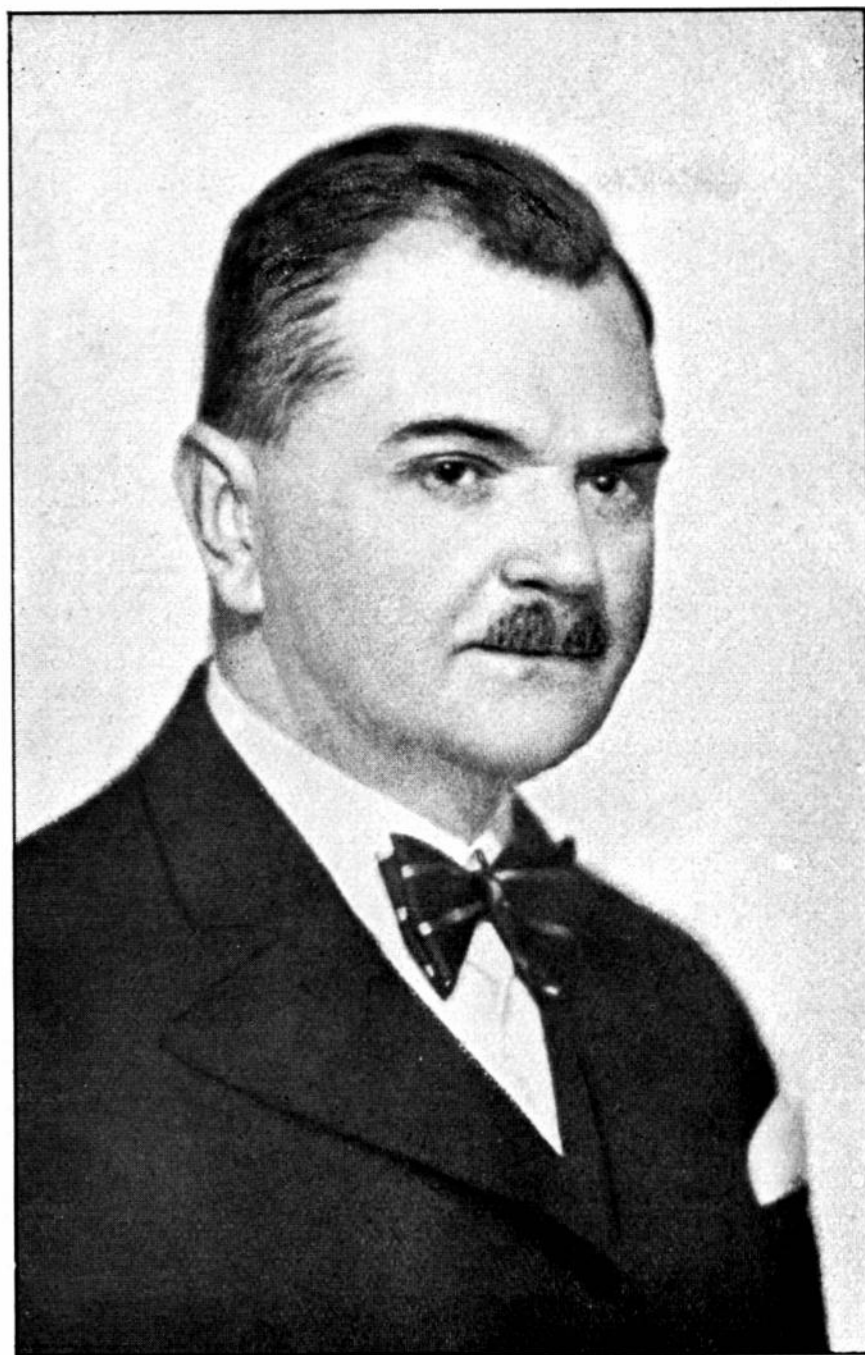
Проф. Дмитро Дорошенко: 1. *Українська Козацька Держава XVII—XVIII вв.* Загальний курс, продовження. (3 год. тижн.) 2. *Козацькі літописи.* Спеціальний курс, докінчення. (2 год. тижн.)

Проф. Андрій Яковлів: *Історія судового устрою і судівництва на Гетьманщині XVII—XVIII вв.* Продовження. (2 год. тижн.)

б) Антична історія:

Проф. Кость Лоський: *Римські старинності.* Продовження. (2 год. тижн.)

Доц.-супл. Федір Слюсаренко: 1. *Грецькі державні об'єднання.* (1 год. тижн.) 2. *Просемінар. Тексти міждержавних грецьких догворів.* (2 год. тижн.)

ПРОФЕСОР АКАДЕМІК Д-Р ЯН РИПКА
ПРЕДСІДНИК КУРАТОРІЇ УВУ В РР. 1932—1938.

в) Історія мистецтва:

Проф. Дмитро Антонович: 1. Українське мистецтво XVI—XVII вв. (2 год. тижн.) 2. Історія українського театру в XVII—XVIII вв. (1 год. тижн.) 3. Семінар з історії мистецтва. (2 год. тижн.)

г) Археологія:

Проф. Вадим Щербаківський: 1. Сарматська і готська доба. (3 год. тижн.) 2. Семінар. (2 год. тижн.)

г) Музика:

Лектор Федір Шешко: Музично-технічний розбір мелодій українських дум. (4 год. тижн.)

3. Філологія.

а) Українська мова й література:

Проф. д-р Степан Смаль-Стоцький: Шевченко та його твори. (5 год. тижн.)

Проф. д-р Олександр Колесса: 1. Вибрані проблеми з історії української літератури. (3 год. тижн.) 2. Семінар української філології. (2 год. тижн.) Читання й аналіза поезій Ів. Франка на теми політично-соціальні. Наукові праці й реферати.

Прив.-доц. д-р Костянтин Чехович: Історія слов'янського письма. (2 год. тижн.)

б) Клясична філологія:

Проф. д-р Агенор Артимович: 1. Латинська і грецька метрика. Продовження. (3 год. тижн.) 2. Плявта: »*Amphitrus*«. (2 год. тижн.)

Доц.-супл. Федір Слюсаренко: 1. Латинська граматики й вибір з Ю. Цезаря: »Записки про Гальську війну«. (3 год. тижн.) 2. Вибір з Горація. (1 год. тижн.) 3. Грецька граматики й вибір із Ксенофонта. (2 год. тижн.)

в) Чеська мова:

Лекторка Марія Носкова: Курс чеської мови. (4 год. тижн.)

г) Англійська мова:

Лекторка М. Славінська: Практичні вправи з вивчення англійських ідіомів. (4 год. тижн.)

г) Французька мова:

Лекторка Оксана Косач-Шимановська: Курс французької мови з практичними вправами. (4 год. тижн.)

Б. Природописний відділ.

1. Хемія.

Проф. д-р Іван Горбачевський: *Фізіологічна хемія.* (5 год. тижн.)

2. Геологія.

Проф. Федір Швець: 1. *Динаміка земної кори. Вульканізм. Дисльокаційні явища.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар.* (2 год. тижн.)

3. Соціяльна гігієна.

Проф. д-р Борис Матюшенко: 1. *Соціяльна гігієна. Методи дослідження, зокрема медична статистика і антропометрія. Соціяльні недуги.* (3 год. тижн.) 2. *Евгеніка.* (2 год. тижн.)

II. Факультет Права й Суспільних наук.

1. Історія Українського права.

Проф. Андрій Яковлів: *Історія судового устрою і судівництва на Гетьманщині XVII—XVIII вв.* (2 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р Олександр Гайманівській: *Державне право України доби Гетьманської.* (3 год. тижн.)

2. Римське право.

Проф. Кость Лоський: 1. *Римське право зобов'язань.* (2 год. тижн.) 2. *Римські старинності. Продовження.* (1 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р Олександр Баранів: *Система римського права. Родинне та спадкове право.* (3 год. тижн.)

3. Церковне право.

Доц.-супл. д-р Олександр Гайманівський: *Історія церковного права. Джерела українського церковного права.* (3 год. тижн.)

4. Загальна наука права.

Проф. д-р Станислав Дністрянський: *Філософія права модерної доби.* (1 год. тижн.)

Проф. Кость Лоський: *Загальна теорія права.* (1 год. тижн.)

5. Цивільне право й цивільний процес.

Проф. Афаназій Андрієвський: *Цивільне право Радянської України. (Право зобов'язань і спадкове право.)* (5 год. тижн.)

Проф. д-р Станислав Дністрянський: 1. *Родинне право.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар господарського права.* (1 год. тижн.)

Проф. Андрій Яковлів: 1. *Цивільний процес.* (2 год. тижн.) 2. *Практичні справи з цивільного процесу.* (1 год. тижн.)

6. *Карне право і карний процес.*

Проф. Сергій Шелухин: 1. *Злочини проти прав людської особи.* (2 год. тижн.) 2. *Карний процес.* (2 год. тижн.) 3. *Семінар карного права.* (1 год. тижн.)

7. *Торговельне право.*

Проф. Олексій Одарченко: *Торговельне право.* (1 год. тижн.)

8. *Політичне право.*

Проф. Кость Лоський: *Радянська конституція.* (1 год. тижн.)

9. *Адміністративне право.*

Проф. д-р Отто Ейхельман: *Адміністративне право ч. II.* (2 год. тижн.)

10. *Фінансове право.*

Проф. Олексій Одарченко: *Фінансове право.* (4 год. тижн.)

11. *Міжнародне право.*

Проф. д-р Отто Ейхельман: 1. *Міжнародне право ч. I.* (вступ). (1 год. тижн.) 2. *Організація та діяльність (l'activité) Ліги Націй.* (1 год. тижн.)

12. *Політична економія.*

Проф. Олександр Мицюк: 1. *Політична економія.* (2 год. тижн.) 2. *Історія соціально-економічних доктрин України.* (1 год. тижн.) 3. *Історія господарського побуту.* (1 год. тижн.) 4. *Семінар політичної економії.* (1 год. тижн.)

13. *Кооперація.*

Проф. Сергій Бородаєвський: 1. *Теорія та історія кооперації.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар кооперації.* (2 год. тижн.)

14. *Статистика.*

Проф. Федір Щербина: 1. *Бюджетна статистика.* (3 год. тижн.) 2. *Статистичний семінар.* (2 год. тижн.)

Прив.-доц. Левко Шрамченко: *Методологія господарської кон'юктури.* (3 год. тижн.)

15. Соціологія.

Проф. д-р Отто Ейхельман: *Соціологія ч. I.* (вступ).
(1 год. тижн.)

16. Судова медицина.

Проф. д-р Борис Матюшенко: *Судова медицина (вибрані розділи).* (1 год. тижн.)

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ У ЛІТНІМ ПІВРОЦІ 1932.

I. Філософічний факультет.

A. Історично-Філологічний Відділ.

1. Філософія.

Проф. д-р Іван Мірчук: 1. *Німецька філософія XIX ст.* (3 год. тижн.) 2. *Українська філософічна термінологія.* Вправи. (2 год. тижн.)

2. Історія.

а) Історія України:

Проф. Д. Дорошенко: 1. *Огляд української історії з кінця XVIII ст. до полов. XIX в.* Загальний курс, продовження. (3 год. тижн.) 2. *Українська історіографія XVIII ст.* Спеціальний курс. (2 год. тижн.)

Проф. А. Яковлів: *Договори гетьманів України з Москвою XVII—XVIII вв.* (2 год. тижн.)

б) Всесвітня історія:

Надзв. проф. О. Шульгин: 1. *Історія Великої Французької Революції.* (4 год. тижн.) 2. *Семінар.* (1 год. тижн.)

в) Антична історія:

Проф. К. Лоський: *Римські старинності.* Продовження. (1 год. тижн.)

Доц.-супл. Ф. Слюсаренко: 1. *Населення України за античної доби.* (1 год. тижн.) 2. *Вибір з IV-ої кн. Геродота.* Просемінар. (2 год. тижн.)

г) Історія мистецтва:

Проф. Д. Антонович: 1. *Український ренесанс і барокко.* (2 год. тижн.) 2. *Французький примітив.* (1 год. тижн.) 3. *Семінар з історії мистецтва.* (2 год. тижн.)

г) Археологія:

Проф. В. Щербаківський: 1. *Неоліт на Україні.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар.* (2 год. тижн.)

д) Музика:

Лектор Ф. Стешко: *Музично-технічний розбір мелодій українських дум.*

3. Філологія.

а) Українська мова й література:

Проф. д-р О. Колесса: 1. *Вибрані проблеми з історії української літератури.* Продовження. (1 год. тижн.) 2. *Семінар української філології.* (2 год. тижн.) Читання й аналіза поезій Ів. Франка на теми політично-соціальні. Наукові праці й реферати.

б) Клясична філологія:

Проф. д-р А. Артимович: 1. *Грецькі діалекти.* (3 год. тижн.) 2. *Вергілій.* (2 год. тижн.)

Доц.-супл. Ф. Слюсаренко: 1. *Латинська граматики й вибір з Цезаря.* (3 год. тижн.) 2. *Вибір з Овідія.* (1 год. тижн.) 3. *Грецька граматики й вибір із Ксенофонта.* (2 год. тижн.)

в) Чеська мова:

Лекторка М. Носкова: *Курс чеської мови.* (4 год. тижн.)

г) Англійська мова:

Лекторка М. Славінська: *Практичні вправи з англійської складні.* (4 год. тижн.)

г) Французька мова:

Лекторка О. Косач-Шимановська: *Курс французької мови з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

Б. Природописний відділ.

1. Хемія.

Проф. д-р І. Горбачевський: *Неорганічна хемія.* (5 год. тижн.)

2. Геологія.

Проф. Ф. Швець: 1. *Історична геологія.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар із геології.* (2 год. тижн.)

3. Соціальна гігієна.

Проф. д-р Б. Матюшенко: 1. *Соціальна гігієна. Найважливіші соціальні недуги.* (3 год. тижн.) 2. *Евгеніка.* (2 год. тижн.)

II. Факультет Права й Суспільних наук.

1. Історія українського права.

Проф. А. Яковлів: *Договори гетьманів України з Москвою XVII—XVIII вв.* (2 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р О. Гайманівський: *Історія українського права державного.* (Доба гетьманська.) (3 год. тижн.)

2. Римське право.

Проф. К. Лоський: 1. *Історія і система римського права.* Загальна частина системи і наука про права річеві. (3 год. тижн.) 2. *Римські старинності.* Продовження. (1 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р О. Баранів: *Джерела римського права.* (3 год. тижн.)

3. Церковне право.

Доц.-супл. д-р О. Гайманівський: *Історія джерел українського церковного права.* (3 год. тижн.)

4. Загальна наука права.

Проф. д-р С. Дністрянський: *Філософія права в старому віці.* (1 год. тижн.)

5. Історія публичного права в Європі.

Проф. д-р С. Дністрянський: *Історія права середньої Європи.* (4 год. тижн.)

6. Цивільне право й цивільний процес.

Проф. А. Андрієвський: 1. *Українське річеве право.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар цивільного права.* (2 год. тижн.)

Проф. д-р С. Дністрянський: *Семінар господарського права.* (1 год. тижн.)

Проф. А. Яковлів: 1. *Цивільний процес.* (2 год. тижн.) 2. *Практичні справи з історії цивільного процесуального права.* (1 год. тижн.)

7. Карне право і карний процес.

Проф. С. Шелухин: 1. *Злочини проти прав маєткових.* (2 год. тижн.) 2. *Карний процес (переведення слідства).* (2 год. тижн.) 3. *Семінар карного права.* (1 год. тижн.)

8. Торговельне право.

Проф. О. Одарченко: *Торговельне право.* (1 год. тижн.)

9. Політичне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Державне право*. (2 год. тижн.)

10. Адміністративне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Адміністративне право*. (2 год. тижн.)

Проф. К. Лоський: *Адміністративне право Радянської України*. (1 год. тижн.)

11. Фінансове право.

Проф. О. Одарченко: *Фінансове право*. (4 год. тижн.)

12. Міжнародне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Міжнародне право ч. II*. (1 год. тижн.)

13. Політична економія.

Проф. О. Мицюк: 1. *Теорія політичної економії*. (2 год. тижн.) 2. *Історія господарства України*. (1 год. тижн.) 3. *Історія українських соц.-екон. думок*. (1 год. тижн.) 4. *Світова господарська депресія*. (1 год. тижн.)

14. Кооперація.

Проф. С. Бородаєвський: 1. *Кооперація продуцентів*. (3 год. тижн.) 2. *Семінар кооперації*. (2 год. тижн.)

15. Статистика.

Проф. Ф. Щербина: 1. *Кооперативна статистика*. (3 год. тижн.) 2. *Практичні справи з кооперативної статистики*. (2 год. тижн.)

Прив.-доц. Л. Шрамченко: *Статистична метода в інтернауковому досліджуванні*. (3 год. тижн.)

16. Судова медицина.

Проф. д-р Б. Матюшенко: *Судова медицина (вибрані розділи)*. (Продовження.) (1 год. тижн.)

II. 1932/33 ШКІЛЬН. РІК (12-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Ректором обрано знову проф. д-ра І. Горбачевського; проректором проф. д-ра С. Дністряньського. Деканом Філософ. факульт. був проф. д-р Б. Матюшенко; продеканом став попередній декан проф. Д. Антонович; деканом ф-ту Права й Сусп. наук проф. С. Шелухин, продеканом проф. О. Одарченко. 3. червня 1932 р. стало існувати Т-во приятелів УВУ з Кураторією, до рук якої приходили допомоги з Мін. Шкільн. і Н. О.

2. Професорська колегія за 1932—33 шкільн. рік зазнає таких змін: покликано на звич. проф. історії укр. права проф. Л. Білецького, підвищено на надзвич. проф. філософії прив.-доц. Дмитра Чижевського; крім того, уділено »veniam docendi«: при кафедрі передісторичної археології асистентові УВУ д-ру Іванові Борковському, а при кафедрі історії України д-рові Симонові Наріжному. За цими змінами проф. колегія УВУ складалася з 25 звич. професорів, 2 надзвич., 1 доц., 2 доцентів-суплентів, 9 приват.-доцентів та 4 лекторів, разом з 43 осіб. Крім того на УВУ працювали: 5 асистентів та 7 осіб, що готувалися до професорської діяльності.

3. Діяльність факультетів виявилась у викладах предметів універс. курсу, а також в переведенні іспитів та ригорозів для студентів. Продовж року відбулася така кількість викладів:

	в зимовому семестрі				в літньому семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
на Філософ. ф-ті	24	59	8	20	25	63	9	21
на ф-ті Права	26	54	6	9	23	52	10	13
Разом . . .	50	113	14	29	48	115	19	34

На Філософ. ф-ті за рік переведено 2 великі ригорози, 3 малі, 1 іспит із латинської мови. Промовано на д-ра філософії С. Бичковського та П. Кашинського. На ф-ті Права й Сусп. наук переведено 1 іспит з історичної групи предметів, 2 ригорози з другої групи предметів і 2—3 третьої. Промовано на д-ра прав С. Тищенка.

Крім того, на фак. Права й Сусп. наук відбувалися академічні засідання колегії професорів спільно з Укр. Правн. Т-вом з участю запрошених гостей для докладів на теми права і сусп. наук і дискусій над ними. За рік відбулося 18 засідань, на яких прочитано 14 докладів: п. п. проф. С. Шелухин (4), А. Андрієвський (3), Л. Білецький і доц. Л. Шрамченко (по 2), О. Мицюк, С. Бородаєвський і доц. д-р О. Гайманівський (по 1). На цьому ж факультеті в літньому семестрі розпочали свою діяльність нові семінари: соціальної економіки Підкарпатської Русі проф. О. Мицюка (прочитано 6 докладів (при участі пересічно 20 присутніх) і кооперації проф. С. Бородаєвського (зачитано 3 доклади при участі пересічно 17 присутніх). Дня 28. квітня 1933 р. факультет разом із Правничим Т-вом влаштували урочисті збори на вшанування 50-ти літнього ювілею профес. діяльності д-ра О. Ейхельмана.

4. Склад студентів У-ту в 1932/33 році по факультетах:

	Філософічному		Права й Сусп. наук	
	в зимовому семестрах	літньому	в зимовому семестрах	літньому
звичайних	61	89	117	107
надзвич.	23	30	31	32
Разом	84	119	148	139
В тому числі:				
студентів	61	89	129	107
студенток	23	30	19	32
За національністю:				
українців	48	50	75	61
німців	2	5	2	3
росіян	1	3	15	18
білорусів	2	2	—	—
чехів	5	7	13	11
словаків	4	9	4	7
болгарів	—	—	—	1
поляків	1	1	2	—
мадярів	17	29	18	16
румунів	—	—	8	4
латвійців	—	—	1	2
інших	4	13	10	16

Разом на обидвох факультетах було записаних у зимовому семестрі 232 слухачів, а в літньому 258.

5. Фінансово УВУ підлягав Кураторії »Т-ва Прихильників УВУ«. З огляду на продовження загальної господарської кризи університет далі переносив дуже тяжку фінансову скруту. Міністерство Шкільн. і Народньої Осв. не задовольнило прохання УВУ про збільшення або бодай про залишення попередньої дотації. На місяці січень—серпень 1933 р. уділено по 20.833 К місячно. Особисто ж ректорові референт Мін. Шк. проф. Урбан подав до відома, що згадану субвенцію продовжено до кінця 1933 р. Значить на рік 250.000 К, себто о 30.000 К менше проти року попереднього. Канцелярія ж Пана Президента продовжувала уділювати УВУ по 8.000 К місячно. 23. травня 1933 року референт Мін. Шк. усно повідомив Президію Кураторії, що міністерство фінансів відмовилося виплачувати субвенцію для УВУ починаючи від 1. вересня 1933 р. і порадив, щоб Президія Кураторії сама звернулася до покликаних чинників з проханням тривало забезпечити субвенції УВУ, що Президія Кураторії й зробила, але всі її старання не мали успіху, бо Міністерство не признало УВУ субвенції на рік 1934, ані не вставило її до бюджету.

При цій дуже скрутній ситуації УВУ настала ще й несподівано зміна в складі Кураторії: голова Кураторії, проф. д-р Рипка, який завсіди, теж особисто разом з ректором заступав справи Кураторії перед покликаними чинниками, мусів виїхати на наукову подорож до Ірану і так втратила Кураторія його дуже цінну співпрацю на довгий час. Тоді провід у Кураторії перебрав, як заступник голови, ректор, який мусів продовжити старання про матеріяльне забезпечення УВУ сам.

6. В цьому академічному році УВУ одержав запрошення до участі на: Міжнарод. Конгрес геологів у Вашингтоні в липні 1933 р., Міжнар. Конгр. лінгвістів у Римі у вересні 1933 р. і на З'їзд правників слов'янських держав у Братиславі у вересні 1933 р. Але з огляду на брак коштів в перших двох випадках і з причини тактичного характеру — в останньому, участі в них не міг узяти.

III. 1933/34 ШКІЛЬН. РІК (13-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Ректором і проректором обрано знову тих осіб, що й у минулому шкільному році. Деканом Філ. ф-ту проф. Д. Дорошенка, продеканом А. Артимовича; деканом ф-ту Прав. й Сусп. наук — проф. Шелухина.

2. Професорська колегія за р. 1933/34 зазнала таких змін: 14. жовтня 1933 р. помер звич. проф. римського права Кость Лоський; покликано доцента Федора Слюсаренка звич. проф. катедри античної історії; доцента-суплента д-ра Олександра Гайманівського звич. проф. катедри історії укр. права, а прив.-доц. Левка Шрамченка звич. проф. катедри статистики. Вікторові Доманицькому уділено »veniam docendi« при кафедрі політичної економії по відділу агрономічної політики, а 1. VI. 1934 р. його затверджено доцентом-суплентом при кафедрі політ. економ.; також уділено »veniam docendi« д-рові Панасові Феденкові з укр. історії та інж. Роману Диміцькому — при кафедрі економічної політики. Проф. колегія У-ту складалася з 28 звич. професорів, 2 надзвич., 1 доц., 1 доц. суплента, 10 приват.-доцентів та 4 лекторів, разом з 46 осіб. Крім того в УВУ було 6 асистентів та 7 осіб, що готувалися до професорської діяльності.

3. Продовж року відбулася така кількість викладів:

	в зимовому семестрі				в літньому семестрі			
	виклади	вправи	виклади	вправи	виклади	вправи	виклади	вправи
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
На Філосо. ф-ті . . .	24	53	13	33	20	49	11	29
На ф-ті Права . . .	25	56	7	13	21	50	7	13
Разом	49	109	20	46	41	99	18	42

На Філософ. ф-ті за рік переведено: 1 великий ригороз і 1 іспит із латинської мови і промовано на д-ра філософії: Ф. Мелешка і С. Туркевич-Лісовську.

На ф-ті Права й Сусп. наук переведено іспитів: з історичної групи предметів 3; судової 1; і ригорозів: історичних 2; судових 1 і політичних 1. Промовано на д-ра прав окружного суддю з Чадца на Словаччині Івана Ватрана. Факультет в днях 4.—7. жовтня 1933 р. відбув у Празі під почесним головуванням пана ректора проф. д-ра І. Горбачевського Укр. Правничий З'їзд, у якому взяли участь всі п. п. професори факультету. Перебуваючі за межами Чехії професори, д-р В. Тимошенко і д-р В. Старосольський, взяли у ньому участь своїми докладами. З визначних чужинців у з'їзді взяв участь рефератом професор Білгородського Університету д-р Ж. Періч. На з'їзді також були заступлені рефератами три професорські стипендіяти факультету. Завдяки старанням голови з'їзду, проф. д-ра С. Дністряньського, львівський правничий часопис «Життя і Право» в ч. 4 (27) за 1933 р. і в ч. 1 (28) за 1934 р. вмістив докладний звіт із праць з'їзду. Крім того, присвятили працям з'їзду статті правничі журнали: «Mjesečnik» ч. 11—12 листопад—грудень 1933 р. в Загребі в мові хорватській і «Архив за правне и друштвене науке» — лютий 1934, кн. XXVIII в Београді в мові сербській. Як і в минулих літах ф-тет відбував з участю Укр. Прав. Т-ва академічні засідання. На 18-ти засіданнях прочитано і продискутовано 17 докладів. Одно з цих засідань — 16. березня 1934 р. — було присвячене вшануванню 120-тих роковин з дня народин Тараса Шевченка. Виголосили доклади: проф. С. Шелухин (5), А. Андрієвський (2), С. Бородаєвський (1), О. Мицюк (2), д-р О. Гайманівський (1), Л. Білецький (2), О. Одарченко (1), В. Тимошенко (в відсутності — 1), проф. стипендіят д-р С. Федорів (1 доклад). Також і в цьому акад. році відбувалися семінари: проф. О. Мицюка — семінар соціальної економіки Підкарпат. Руси, в якому прочитано 5 докладів, і проф. С. Бородаєвського — семінар кооперації — з 2 докладами. В засіданні 24 червня 1933 р., маючи на увазі, що сповнилося 50 років професорської діяльності ректора УВУ проф. д-ра Івана Горбачевського, ухвалено: »признаючи визначні заслуги проф. І. Горбачевського для української науки і для УВУ в Празі обрати ювілянта доктором прав і суспільних наук »honoris causa« і належно відсвяткувати ювілей...» 15. травня відбувалося урочисте святкування на честь 80-тих роковин з дня уродин проф. д-ра І. Горбачевського і підчас урочистої академії декан факультету проф. С. Шелухин вручив ювілянтові диплом доктора прав.

5. В 1933/34 шк. році було вписано слухачів на:

	Філософ-ті семестр		Ф-ті Права семестр	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
звичайних	66	81	118	125
надзвич.	27	30	21	17
Разом	93	111	139	142
В тому числі:				
студентів	70	84	119	117
студенток	23	27	20	25
За національністю:				
українців	39	35	64	59
німців	9	7	4	3
росіян	6	8	10	13
білорусів	—	—	1	—
чехів	10	13	8	9
словаків	2	6	8	5
поляків	2	2	1	2
мадярів	19	32	27	35
румунів	2	—	6	9
лотишів	—	1	—	—
інших	4	7	10	7

6. Фінансовий стан УВУ. В кінці грудня 1933 р. Мін. Шкільництва і Н. О. через Кураторію переслало УВУ субвенцію за місяці вересень—грудень 1933 р. в сумі 83.332 К. Ця сума була цілковито витрачена на видачу платні персоналові У-ту за згадані місяці, яка виносила 83.670 К.

Від початку ж 1934 р. всі старання Президії Кураторії одержати субвенцію УВУ в Міністерстві Освіти не мали успіху, бо Міністерство Фінансів — з огляду на фінансову кризу — відмовилося уділити УВУ будь-яку субвенцію. Щойно по кількох місяцях прихилилося Міністерство Освіти до представлень і прохань Президії Кураторії остільки, що з огляду на невдержний матеріальний стан УВУ, призначило аж у вересні на його потреби в р. 1934 із своїх ошадків підмогу 45.000 К, окрім того обіцяло, що на слідуючий 1935 р. уділить УВУ правильну субвенцію із бюджету, але — з огляду на кризу — зменшену (200.000 К). Лише канцелярія Пана Президента продовжувала щомісяця пересилати Університетові по 8.000 К.

Таким чином було дальше існування УВУ уможливлене, але вигляди з матеріальної сторінки УВУ були мало відрадні у будуччині. Особливо в 1934 р. був фінансовий стан УВУ крайно прикий, бо всі його прибутки: від Пана Президента 96.000 К і від Кураторії (Міністерства) 45.000 К, виносили разом 141.000 К на цілий календарний рік. Щоб УВУ теж при таким, зовсім недостаточнім, матеріальнім стані далі міг існу-

вати і сповняти свої завдання, мусів сенат завести як найбільші ощадності. Плати професорів зменшив на мінімум: звич. професор дістав на місяць 600 К; професори, що мали якісь інші прибутки не дістали загалом жадної постійної плати, лише малу нагороду за поодинокі години викладів. Функційні плати членів сенату були зчеркнені. Канцелярія УВУ була переведена на нове, значно дешевше, мешкання, відмовлено наем аудиторії для факультету Права і Суспільних наук, зменшено видатки за воду, освітлення, телефон і т. д. Увесь персонал УВУ прийняв ці дуже прикрі зміни і працював далі, щоб зберігти рідну наукову установу на далі.

IV. ШКІЛЬН. РІК 1934/35 (14-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Ректором обрано проф. д-ра І. Горбачевського, про-ректором проф. д-ра С. Дністрянского. Деканом Філософ. ф-ту проф. Д. Дорошенка, продеканом був проф. Ф. Слюсаренко; деканом ф-ту Права і Сусп. наук обрано проф. С. Шелухина, а продеканом був проф. А. Андрієвський.

2. Професорська колегія в цім шкільнім році зазнала дві тяжкі страти: 1. IV. 1935 р. помер у Варшаві проф. історії України, магістер теології, Василь Біднов, а дня 5. V. 1935 в Ужгороді нагло помер проректор університету проф. цивільного права д-р С. Дністрянский. Не рахуючи тих, що перебували в безплатних відпустках, на УВУ числилося 25 звич. професорів, 2 надзвич., 1 доцент суплент, 10 приватних доцентів та 4 лектори, разом 42 особи. Крім того на УВУ працювало 6 асистентів, а також 7 осіб, що підготовлялися до професорської діяльності.

3. Протягом 1934/35 р. відбулася така кількість викладів і вправ:

	в зимовім семестрі				в літн. семестрі			
	викладів		вправ		викладів		вправ	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
На Філософ. ф-ті . . .	22	54	12	30	18	48	12	30
На Правн. ф-ті . . .	18	51	9	16	18	64	7	12
Разом	40	105	21	46	36	112	19	42

На Ф-му ф-ті дня 13. III. 1935 р. було уділено »veniam docendi« д-ру Ярославові Пастернакові при катедрі української археології. Крім того члени професорської колегії Філософ. ф-ту приймали участь в праці Укр. Історико-Філол. Т-ва в Празі, де професори й доценти УВУ мали виклади: Д. Антонович (7), А. Артимович (1), Д. Дорошенко (3), Ф. Слюсаренко (1), С. Смаль-Стоцький (3), Д. Чижевський (1), В. Щербаківський (2), С. Наріжний (4), П. Феденко (2); також були прочитані праці проф. В. Біднова й прив.-доц. д-ра Крупницького.

На ф-ті Права і Сусп. наук були проведені іспити: з історичної групи предметів 1, з судової 3, з політичної 1; а ригорози: з історичної групи 1, з судової 3, з політичної 1. На доктора прав промовано Олександра Хітькова. Факультет, як і в минулих роках, разом із Укр. Правничим Т-вом улаштував у 1934/35 шк. р. 20 академічних засідань, в яких прочитано й продискутовано 21 наукових рефератів. Одно з тих засідань присвячено пам'яті проф. О. Кістяківського з приводу 50-ти річчя його смерті. Друге — традиційному святкуванню пам'яті Тараса Шевченка. З рефератів подали: а) професори: С. Шелухин (3), А. Андрієвський (4), С. Бородаєвський (2), О. Мицюк (2), Л. Білецький (3), Л. Шрамченко (2), О. Гайманівський (2), доц.-супл. В. Доманицький (1), прив.-доцент інж. Р. Димінський (1), нарешті, 1 реферат мав проф. стипенд. д-р В. Фрицин.

4. В шкільнім 1934/35 році були записані слухачі на:

	Філософ-ті семестр		Ф-ті Права й Сусп. н. семестр	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
Звичайні	70	82	96	99
Надзвичайні	26	34	23	20
Разом	96	116	119	119

В тому числі:

студентів	71	86	98	95
студенток	25	30	21	24

За народністю слухачі поділялися так:

українців	30	31	68	58
німців	18	27	4	10
росіян	4	7	9	10
чехів	10	15	8	7
словаків	4	8	5	8
поляків	1	1	2	1
мадярів	20	18	9	11
румунів	—	2	7	7
латишів	—	—	—	1
калмиків	—	—	1	1
болгарів	—	—	1	1
інших	9	7	5	4

В справі студентів-чужинців сенат постановив приймати на УВУ лише тих, що добре знатимуть державну та українську мову.

5. В тім шкільн. році фінансовий стан УВУ був такий: М-во Шкільн. й Нар. Освіти дня 29. IX. 1934 р. через Кураторію »Товариства приятелів УВУ« уділило субвенцію в роз-

мірі К 45.000'—; по вирахованню гербового збору — в розмірі К 44.550'—.

Дня 31. V. 1935 р. одержано на перше півріччя 1935 р. з того ж Міністерства і тією ж дорогою К 85.000'—, по вирахованню гербового збору К 850'— К 84.150'—. Ректор проф. д-р І. Горбачевський зрікся платні за погодинові лекції і за виконання функцій ректора. Теж проф. д-р О. Колесса зрікся на користь найбільш незабезпечених професорів і доцентів УВУ своєї платні за погодинові лекції. На місяць липень—вересень М-ство Шкільн. і Нар. Освіти уділило УВУ допомогу по К 5000'—. Канцелярія Пана Президента засилала кожного місяця УВУ допомогу в розмірі К 8000'—.

V. 1935/36 ШКІЛЬН. РІК (15-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Ректором обрано звич. проф. д-ра Олександра Колессу,*) проректором-звич. проф. Сергія Шелухина.

2. Професорська колегія понесла втрату: 21. жовтня 1935 р. помер звич. проф. клясичної філології д-р Агенор Артимович. Не рахуючи тих, що перебували в безплатних відпустках, на УВУ числилося: звич. проф. 19, 2 доц.-суплент., 3 прив.-доц. і 3 лекторів, разом 27 осіб. Поза тим були асистенти та інші особи, що готувалися до наукової діяльності.

3. У 1935—36 шк. р. відбулася така кількість викладів та вправ:

	в зимов. семестрі				в літ. семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
На Філосо. ф-ті . . .	20	45	11	26	18	45	10	24
Ф-т Прав. і С. н. . .	24	52	6	7	22	52	5	7
Разом . . .	44	97	17	33	40	97	15	31

На Філософ. ф-ті 21. XI. 1935 р. поширено »*veniam docendi*« на історію Сходу Європи прив.-доц. д-рові С. Наріжному, а 8. II. 1936 р. його ж іменовано доц.-суплентом при кафедрі історії України. Крім того, іменовано приват-доцента д-ра І. Борковського надзвич. проф. предісторичної археології. Члени колегії Філосо. ф-ту брали участь в працях Укр. Істор.-Філол. Т-ва та інших українських і чеських наукових інституцій. В Укр. Істор.-Філ. Т-ві вони виголосили 25 докладів, а загалом у 1935/36 шк. року опублікували 56 наукових праць та 16 наукових рецензій, відбули 35 докладів в різних наукових інституціях та брали участь у 6 міжнародних наукових з'їздах.

На ф-ті Права і Сусп. наук переведено іспитів: із історичної іспитової групи 1, із судової 3, із політичної 4; і ригор-

*) Його світлину вміщено на стор. 23 видання »Український Вільний Університет в Празі в роках 1921—1926«, Прага 1927.

розів: з історичної групи 2; з судової 2; з політичної 1. Факультетська Колегія спільно з Укр. Правничим Т-вом відбули в 1935/36 шк. році 19 академічних засідань, на яких прочитано і продискутовано 19 наукових рефератів. З того числа одно засідання присвячено пам'яті 75 роковин смерті Т. Шевченка, а одно пам'яті українського статистика Олександра Русова. Між поодинокими професорами прочитані реферати розподіляються так: С. Шелухин прочитав 4, А. Андрієвський — 4, Л. Шрамченко — 3, С. Бородаєвський — 2, д-р О. Гайманівський — 2, О. Мицюк — 2 і доц.-суплент В. Доманицький 2 реферати.

V. Склад слухачів УВУ на ф-татах в 1935/36 шк. р. був такий:

	Філол. ф-т семестр		Фак. Права й Сусп. н. семестр	
	зим.	літн.	зим.	літн.
Звичайних	64	79	111	89
Надзвич.	33	30	23	18
Разом	97	109	134	107

В тому числі:

студентів	74	79	118	93
студенток	23	30	16	14

За національністю слухачі поділялися так:

українців	34	35	60	50
німців	25	24	33	19
чехів	14	23	11	14
словаків	4	6	8	8
росіян	8	8	10	14
поляків	—	1	—	—
словінців	1	1	—	—
мадярів	6	4	6	4
румунів	1	—	3	3
англійців	—	1	—	—
калмиків	—	—	1	1
інших	4	6	2	4

6. Фінансовий стан: Університет діставав від М. Ш. і Н. О. К 200.000' — в рік та з канцелярії Президента К 96.000' —. Незначність дотації одбивається на платні всього персоналу, а щоб уможливити видачу допомог на випадок недуги, проф. д-р І. Горбачевський зрікся своєї полекційної платні, а п. ректор проф. д-р О. Колесса зрікся спеціально в допомогу найбільш потребуючим професорам, доцентам і асистентам своєї полекційної платні та ректорського функційного додатку.

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ У ЗИМОВІМ ПІВРОЦІ 1935/36.

I. Філософічний факультет.

A. Історично-філологічний відділ.

1. Філософія.

Проф. д-р І. Мірчук: 1. Сократ, Плятон, Аристотель. (3 год. тижн.) 2. Філософічні вправи. (2 год. тижн.)

2. Історія.

а) Історія України:

Проф. Д. Дорошенко: 1. Загальний курс української історії. (Національне відродження ХІХ ст.) (3 год. тижн.) 2. Джерела до української історії. (2 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р С. Наріжний: Українська мемуаристика ХVІІІ ст. (3 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р П. Феденко: 1. Український рух на початку ХХ ст. (3 год. тижн.) 2. Семінар. (1 год. тижн.)

б) Антична історія:

Проф. Ф. Слюсаренко: 1. Атенський державний устрій. (3 год. тижн.) 2. Демостенові приватно-правні промови. (2 год. тижн.) Семінар.

в) Історія мистецтва:

Проф. Д. Антонович: 1. Українське мистецтво доби ренесансу. (2 год. тижн.) 2. Історія українського театру в першій половині ХІХ ст. (1 год. тижн.) 3. Семінар історії мистецтва. (2 год. тижн.)

г) Археологія:

Проф. В. Щербаківський: 1. Доба від Різдва Христового до князівського періоду на Україні. (2 год. тижн.) 2. Етнографія України. (2 год. тижн.) 3. Семінар. (1 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р І. Борковський: 1. Проблеми передісторії Європи. (Передісторичні раси, народи і культури в світлі теперішнього стану дослідів.) (2 год. тижн.) 2. Розвій меровейської фібули. (1 год. тижн.)

г) Музика:

Лектор Ф. Стешко: Вправи з української музичної бібліографії. (4 год. тижн.)

3. Філологія.

а) Українська мова й література:

Проф. д-р С. Смаль-Стоцький: *Введення до студій української граматики.* (5 год. тижн.)

Проф. д-р О. Колесса: 1. *Вибрані питання з історії української мови.* (2 год. тижн.) 2. *Семінар. Практичні вправи літературно-історичні. Наукові праці й реферати.* (2 год. тижн.)

б) Клясична філологія:

Проф. д-р А. Артимович: *Латинська і грецька метрика і її система.* (5 год. тижн.)

Проф. Ф. Слюсаренко: 1. *Латинська граматики й вибір із Цезаря.* (3 год. тижн.) 2. *Вибір із Горація.* (1 год. тижн.)

в) Англійська мова:

Лекторка М. Славінська: *Курс англійської синтакси (складні) з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

г) Французька мова:

Лекторка О. Косач-Шимановська: *Курс французької мови з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

Б. Природописний відділ.

1. Хемія.

Проф. д-р І. Горбачевський: *Органічна хемія. Продовження.* (4 год. тижн.)

2. Геологія.

Проф. Ф. Швець: 1. *Наукові методи до вивчення історії землі.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар із палеонтології.* (2 год. тижн.)

3. Соціяльна гігієна.

Проф. д-р Б. Матюшенко: 1. *Вибрані розділи із соціальної гігієни.* (3 год. тижн.) 2. *Основи евгеніки.* (2 год. тижн.)

II. Факультет Права й Суспільних наук.

1. Історія українського права.

Проф. Л. Білецький: 1. *Огляд джерел історії українського права. Продовження.* (3 год. тижн.) 2. *Інтерпретація пам'яток з історії українського права.* (2 год. тижн.)

Проф. д-р О. Гайманівський: 1. *Історія українського державного права доби литовсько-української.* (3 год. тижн.) 2. *Головні моменти розвитку методології слов'янського права відносно студій права українського.* (2 год. тижн.)

2. Римське право.

Проф. А. Андрієвський: 1. *Загальна частина римського права.* (3 год. тижн.) 2. *Право зобов'язань у римському праві.* (2 год. тижн.)

3. Церковне право.

Проф. д-р О. Гайманівський: *Джерела українського церковного права.* (1 год. тижн.)

4. Загальна наука права.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Вступ до загального законодавства.* (1 год. тижн.)

5. Цивільне право і цивільний процес.

Проф. А. Яковлів: 1. *Цивільне право. Загальна частина.* (2 год. тижн.) 2. *Цивільний процес.* (2 год. тижн.) 3. *Практичні справи з цивільного права й цивільного процесу.* (1 год. тижн.)

6. Карне право і карний процес.

Проф. С. Шелухин: 1. *Злочини проти прав людської особи.* (2 год. тижн.) 2. *Карний процес.* (2 год. тижн.) 3. *Семинар карного права.* (1 год. тижн.)

7. Торговельне та вексельне право.

Проф. О. Одарченко: *Загальний курс торгового та вексельного права.* (1 год. тижн.)

8. Політичне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Вправи з державного права і соціології.* (1 год. тижн.)

9. Адміністративне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Теорія адміністративного права.* (2 год. тижн.)

10. Міжнародне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Міжнародне право. Частина особлива.* (1 год. тижн.)

11. Фінансове право.

Проф. О. Одарченко: *Загальний курс фінансової науки.* (4 год. тижн.)

12. Політична економія.

Проф. О. Мицюк: 1. *Теорія народного господарства.* (2 год. тижн.) 2. *Історія господарства Підкарпатської Русі.* (2 год. тижн.) 3. *Семінар народного господарства.* (1 год. тижн.)

Доц.-супл. В. Доманицький: 1. *Економіка та організація дрібних трудових господарств.* (3 год. тижн.) 2. *Основи сільсько-господарської політики.* (2 год. тижн.)

Прив.-доц. Инж. Р. Димінський: *Організація і техніка банкової справи.* (3 год. тижн.)

13. Кооперація.

Проф. С. Бородаєвський: 1. *Кооперативне право.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар кооперації.* (2 год. тижн.)

14. Статистика.

Проф. Л. Шрамченко: 1. *Теорія статистики.* (3 год. тижн.) 2. *Популяційна проблема в сучасності і спроби її розв'язання.* (1 год. тижн.) 3. *Семінар теорії статистики.* (1 год. тижн.)

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ У ЛІТНІМ ПІВРОЦІ 1936.

I. Філософічний факультет.

A. Історично-філологічний відділ.

1. Філософія.

Проф. д-р І. Мірчук: 1. *Основні риси українського національного світогляду.* (3 год. тижн.) 2. *Філософічні вправи.* (2 год. тижн.)

2. Історія.

а) Історія України:

Доц.-супл. д-р С. Наріжний: 1. *Історія України XVIII ст.* (3 год. тижн.) 2. *Практичні вправи з обсягу української мемуаристики XVIII ст.* (2 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р П. Феденко: 1. *Вибрані частини з соціальної історії України.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар.* (1 год. тижн.)

б) Антична історія:

Проф. Ф. Слюсаренко: 1. *Історія Греції в IV ст. пер. Хр.* (2 год. тижн.) 2. *Боспорські написи. Семінар.* (2 год. тижн.)

в) Історія мистецтва:

Проф. Д. Антонович: 1. Єзуїтське барокко на Україні. (2 год. тижн.) 2. Історія українського театру в ХІХ ст. (1 год. тижн.) 2. Семінар історії мистецтва. (2 год. тижн.)

г) Археологія:

Проф. В. Щербаківський: 1. Етнографія України. (2 год. тижн.) 2. Сармати. (2 год. тижн.) 3. Семінар. (1 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р І. Борковський: 1. Проблеми передісторії Європи. (Передісторичні раси, народи і культури в світі теперішнього стану дослідів.) (2 год. тижн.) 2. Розвій меровейської фібули. (1 год. тижн.)

г) Музика.

Лектор Ф. Шешко: *Вправи з української музичної бібліографії.* (4 год. тижн.)

3. Філологія.

а) Українська мова й література:

Проф. д-р С. Смаль-Стоцький: *Українська граMATика.* (5 год. тижн.)

Проф. д-р О. Колесса: 1. *Історія української літератури апокрифічної.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар. Практичні вправи літературно-історичні. Наукові праці й реферати.* (2 год. тижн.)

б) Клясична філологія:

Проф. Ф. Слюсаренко: 1. *Вибір із листів Горація.* (1 год. тижн.) 2. *Латинська граMATика й вибір із Цезаря.* (2 год. тижн.)

в) Англійська мова:

Лекторка М. Славінська: *Курс англійської мови з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

г) Французька мова:

Лекторка О. Косач-Шимановська: *Курс французької мови з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

Б. Природописний відділ.

1. Хемія.

Проф. д-р І. Горбачевський: *Неорганічна хемія.* (4 год. тижн.)

2. Геологія.

Проф. Ф. Швець: 1. *Історична геологія.* (3 год. тижн.) 2. *Семинар із геології.* (2 год. тижн.)

3. Соціальна гігієна.

Проф. д-р Б. Матюшенко: 1. *Вибрані розділи з соціальної гігієни.* (3 год. тижн.) 2. *Основи евгеніки.* (2 год. тижн.)

II. Факультет Права й Суспільних наук.

1. Історія українського права.

Проф. Л. Білецький: 1. *Огляд джерел історії українського права княжої доби.* (3 год. тижн.) 2. *Інтерпретація пам'яток історії українського права.* (2 год. тижн.)

Проф. д-р О. Гайманівський: 1. *Історія державного українського права доби литовсько-української.* (3 год. тижн.) 2. *Нариси з історії методології вивчення слов'янського права згідно до студії історії права українського.* (2 год. тижн.)

2. Римське право.

Проф. А. Андрієвський: *Загальна частина римського права та право річеве.* (5 год. тижн.)

3. Церковне право.

Проф. д-р Гайманівський: *Історія українського церковного права.* (1 год. тижн.)

4. Загальна наука права.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Вправи з теорії права і соціології.* (1 год. тижн.)

5. Цивільне право й цивільний процес.

Проф. А. Яковлів: 1. *Цивільне право — частина II. Річеве право.* (3 год. тижн.) 2. *Цивільний процес. Продовження.* (2 год. тижн.)

6. Карне право й карний процес.

Проф. С. Шелухин: 1. *Злочини проти прав маєткових.* (2 год. тижн.) 2. *Карний процес.* (2 год. тижн.) 3. *Семинар карного права.* (1 год. тижн.)

7. Торговельне та вексельне право.

Проф. О. Одарченко: *Загальний курс торгового та вексельного права.* (1 год. тижн.)

8. Політичне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Державне право ч. I., від. I. Установча та законодавча влади.* (1 год. тижн.)

9. Адміністраційне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Адміністраційне право ч. II. Державна служба, самоврядування, адміністраційна юстиція.* (2 год. тижн.)

10. Міжнародне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Особлива частина міжнародного права, від. II. Ліга Націй, Гаазькі трибунали, питання про кодифікацію.* (1 год. тижн.)

11. Фінансове право.

Проф. О. Одарченко: *Друга частина фінансової науки: бюджет та ін.* (4 год. тижн.)

12. Політична економія.

Проф. О. Мицюк: *1. Теорія народного господарства.* (2 год. тижн.) *2. Історія народного господарства Підкарпатської Руси.* (2 год. тижн.) *3. Семінар господарства Підкарпатської Руси.* (1 год. тижн.)

Доц.-супл. В. Доманицький: *1. Основи та методи праці суспільної агрономії.* (3 год. тижн.) *2. Семінар господарської (суспільної) інженерії.* (2 год. тижн.)

Прив.-доц. інж. Р. Димінський: *Організація підприємства.* (3 год. тижн.)

13. Кооперація.

Проф. С. Бородаєвський: *1. Кооперація продуцентів.* (3 год. тижн.) *2. Семінар кооперації.* (2 год. тижн.)

14. Статистика.

Проф. Л. Шрамченко: *1. Теорія статистики.* (3 год. тижн.) *2. Селянське господарство на українських землях за даними сільсько-господарської статистики.* (2 год. тижн.)

VI. 1936/37 ШКІЛЬН. РІК (16-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Сенат складався: з ректора УВУ звич. проф. д-ра Олександра Колесси, проректора звич. проф. Сергія Шелухина, дакана Філософ. ф-ту звич. проф. Федора Слюсаренка, продекана звич. проф. Вадима Щербаківського, дакана ф-ту Права і Сусп. наук звич. проф. Олександра Мицюка й продекана звич. проф. Левка Шрамченка.

2. Професорська колегія зазнала втра-ти: 28. X. 1936 р. помер звич. проф. статистики Федор Щербина. Поза тим кільком професорам і доцентам були уділені безплатні відпустки на 1936/37 шк. р., таким чином колегія професорів і доцентів У-ту складалася з 19 звич. проф., 1 надзвич., 2 доц.-суплентів, 2 прив.-доц. і 4 лекторів, разом із 28 осіб, не лічучи асистентів та інших осіб, що готувалися до наукової діяльності. В кінці шкільного року на основі приписів М-ва Шк. і Н. О. та ухвал ф-ту Права і С. наук, сенату УВУ, й Кураторії перестав належати до складу УВУ звич. проф. цивільного права А. Андрієвський.

3. Протягом 1936/37 шк. року відбулася така кількість викладів:

	в зимов. семестрі				в літ. семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
На Філ. фак.	20	52	13	32	19	47	11	29
на фак. Права	23	50	7	10	22	50	8	15
Разом	43	102	20	42	41	97	19	44

На Філол. ф-ті іменовано доц.-суплента д-ра Симона Наріжного надзвич. проф. історії України, що й potwierджено сенатом 24. V. 1937. Члени колегії того ф-ту брали участь в працях Укр. Істор.-Філол. Т-ва та інших укр. і чеських наукових інституціях. В згаданім Укр. Т-ві вони прочитали 25 рефератів, а загалом впродовж 1936—37 шк. року опублікували 22 наукові праці та 29 наукових рецензій, відбули 31 рефератів в різних наукових інституціях та брали участь у 2-х міжнародніх з'їздах. На ф-ті Права і Сусп. наук у 1936/37 шк. році відбулися 3 історично-правничі іспити, 1 судовий і 1 політичний. На звич. д-ра прав відбулася одна промоція. Крім того, в день 70-ліття ректора УВУ проф. д-ра О. Колесси був доручений йому диплом доктора прав УВУ *honoris causa*. В 1936/37 шк. р. колегія ф-ту Права і Сусп. наук відбула спільно з Укр. Прав. Товариством 20 академічних засідань, на яких прочитано й продискутовано 21 рефератів: з них одно засідання присвячено пам'яті померших — проф. УВУ Федора Щербини і академіка УАН Володимира Перетца, а друге пам'яті Т. Шевченка і П. Куліша. Між докладачами реферати розподіляються так: Л. Білецький прочитав 2 реферати, С. Бородаєвський 2, д-р О. Гайманівський 1, О. Мицюк 3, А. Яковлів 1, С. Шелухин 5, Л. Шрамченко 3, доц.-суплент В. Доманицький 1, проф. стипендіят д-р В. Фришин і інж. Д. Петрашевський — прочитали по 1 рефераті. Один реферат прочитав доц. Укр. Господ. Акад. д-р К. Осауленко, як гість. Крім того, п. п. професори ф-ту Права проявляли свою наукову чинність й поза межами УВУ.

4. Склад слухачів Університету в 1936/37 шк. р. на:

	Філософ. ф-ті		Ф-ті Права й Сусп. н.	
	зим. семестр	літн. семестр	зим. семестр	літн. семестр
Звичайних	95	79	95	74
Надзвичайних	26	17	25	17
Разом	121	96	120	91
В тому числі:				
студентів	91	65	109	81
студенток	30	31	11	10
За національністю слухачі поділялися так:				
українців	43	38	72	51
німців	36	30	19	11
чехів	16	10	14	10
словаків	6	3	5	10
росіян	4	3	3	4
поляків	3	2	—	1
мадярів	6	2	3	3
румунів	1	2	—	—
калмиків	1	—	—	—
югослов.	—	—	1	—
інших	5	6	3	1

5. Ювілей проф. д-ра О. Колесси. З нагоди 70-ліття його народження відбуто ювілейні урочистості. 22. IV. уряджено Філософ. ф-том Чеського Карлового Університету разом із Чеською Акад. Наук., Чес. Корол. Т-вом Наук, Слов'янським Інститутом та Семінаром Слов'янської Філології у великій аудиторії Чес. Філософ. ф-ту, де про наук. діяльність проф. д-ра Колесси, що був і проф. Карлового Ун-ту, виголосив промову проф. д-р Ю. Горак. 25. IV. відбув святочну академію УВУ, на якій академік проф. д-р С. Смаль-Стоцький подав біографію ювілянта та оцінив його заслуги на полі науки, а проф. д-р Л. Білецький говорив про наукову діяльність ювілянта, як історика української мови та літератури. Від ф-ту Права й Сусп. наук вручено проф. д-рові О. Колесі диплом доктора прав *honoris causa*. Після того заслухано численні привітання від присутніх і надіслані поштою та телеграфом.

6. Фінансовий стан Університету. В листопаді 1936 р. М-во Шк. і Н. О. переказало Кураторії 150.000 К, за відрахуванням «колковного» 148.500 К; Кураторія ж переслала Університетові лише 100.000 К. Виплаті платень в незміннім розмірі до самого кінця року, як і наукових стипендій та допомог на лікування, посприяла обставина, що за цілий 1936 рік зреклися своєї платні пп. професори д-р І. Горба-

чевський у сумі 1300 К і ректор проф. д-р О. Колесса в сумі 6.600 К. З решти субвенції Міністерства, т. є. 48.500 К, заплатила Кураторія пенсійне страхування 25.500 К, а 23.500 К переказала на біжучий рахунок У-ту. Ця сума, вкупі із рештками од інших прибутків, на 1. І. 1937 р. склали разом остаток 37.854 К, з яких насамперед в лютім 1937 р. покрито 16.660-90 К боргу. В червні 1937 р. Кураторія переказала У-тові дотацію М-ва Шк. і Н. О. в розмірі 81.670 К. Канцелярія Президента Республіки продовжувала пересилати Університетові допомогу місячно по 8 тисяч корон. Пан ректор проф. д-р О. Колесса і проф. д-р І. Горбачевський знову зреклися своїх платень, як також постійно зреклися й одержувати допомоги з фонду п. Президента, — чим облегшували матеріяльне положення решти персоналу УВУ.

VII. 1937/38 ШКІЛЬН. РІК (17-Й РІК ІСНУВАННЯ).

Сенат складався з ректора проф. Д. Антоновича,*) проректора проф. С. Шелухина, декана Філософ. ф-ту проф. Федора Слюсаренка і проректора проф. В. Щербаківського, та декана ф-ту Права і Сусп. наук проф. Олександра Мицюка й проректора проф. Левка Шрамченка. 4. VI. 1937 р. Міністерство Шк. і Нар. Осв. заслало припис, яким забиравалося господарську частину УВУ від ректора та сенату і на далі передавалося Кураторії Т-ва Приятелів в особі її Президії. Сенат дістав згоду Міністерства, щоб вищенаведений припис був здійснений з початком нового бюджетного року, т. є. з 1. І. 1938 р., після чого господарська частина Ун-ту перейшла у завідування Президії Кураторії Т-ва Приятелів УВУ. У склад Кураторії входили: 1. професори Карлов. Ун-ту д-р Я. Рипка, д-р Ю. Горак, д-р Я. Драховський та д-р Т. Сатурнік, 2. заступник Мін. Шкільн. і Н. О. шкільний радник проф. Й. Урбан та заступник Мін. Зак. Справ одборов. радн. П. Ружічка, 3. від УВУ ректор проф. Д. Антонович, декан проф. Ф. Слюсаренко, дек. проф. О. Мицюк, заступник Філософ. ф-ту почесний проф. д-р І. Горбачевський, заступн. ф-ту Права і Сусп. наук проф. С. Шелухин, а пізніше проф. Л. Шрамченко. Президію Кураторії складали: голова проф. д-р Я. Рипка, заступник голови декан проф. О. Мицюк, скарбник спочатку проф. С. Шелухин, а пізніше проф. А. Шрамченко, секретар проф. Ф. Слюсаренко.

2. Професорська колегія, крім її членів, яким були уділені безплатні відпустки на цілий 1937/38 шкільн. рік в зимовому семестрі складалася з 18 звич. проф., 2 надзвич.

*) Його світлинку вміщено на стор. 45 видання «Український Вільний Університет в Празі в роках 1926—1931», Прага 1931.

1 доц.-суплента, 2 прив.-доц. і 4 лекторів, разом з 27 осіб. З них іменовано почесними професорами п. п. д-ра І. Горбачевського, д-ра О. Колессу і д-ра С. Смаль-Стоцького, поширено *veniam docendi* д-рові С. Наріжному на історію Сходу Європи, відновлено д-рові Баранову *veniam docendi* і затверджено його суплентом при кафедрі римського права, доц. В. Доманицького іменовано надзв. проф. соціології, теж доц. д-ра С. Наріжного — звич. проф. історії Сходу Європи з особливим углядженням історії України, нарешті, затверджено д-ра інж. К. Осауленка прив.-доц. при кафедрі економічної політики.

3. Протягом 1937/38 шкільн. р. відбулася така кількість викладів:

	в зимов. семестрі				в літн. семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
На Філософ. фак.	19	46	14	30	19	42	11	25
На фак. Права	24	53	5	7	25	56	6	10
Разом	43	99	19	37	44	98	17	35

4. На Філософ. ф-ті ухвалено видати курс викладів проф. В. Щербаківського «Палеоліт», уділити заслуженому композиторові проф. В. Барвінському з нагоди його 50-ліття гідність доктора філософії УВУ *honoris causa* та відбувся малий (філософічний) ригороз М. Михальчука. На ф-ті Права і Сусп. наук у цьому шкільному році відбулося сім іспитів та вісім ригорозів. З групи історично-правничої склали іспити: Маріян Ткач із успіхом добрим з відзначенням, Ярослав Володимир Бернадин із успіхом добрим, Василько Бачинський з успіхом достаточним, Юрій Штефанець із успіхом добрим і з відзначенням, а Євген Лисий із успіхом достаточним. Сергій Посталенко склав іспити із успіхом достаточним із судової групи і з достаточним успіхом із політичної групи. Ригорозальні іспити склали: з групи історично-правничої: Ярослав Бернадин з успіхом добрим, а Маріян Ткач та Юрій Штефанець з успіхом добрим і з відзначенням. Із судової групи ригорози склали: Олег Роман Мацієвич із успіхом добрим, Сергій Посталенко з успіхом добрим і Юрій Стефанець із успіхом добрим і з відзначенням. Із політичної групи склали ригорози: Антонін Вацлав Корець і Сергій Посталенко з успіхом достаточним.

Крім того, після подачі звіту за 1936/37 шк. р. на ф-ті відбулися ще такі іспити і ригорози: іспит Івана Кира з політичної групи з успіхом добрим і ригорози: Олега Романа Мацієвича і Івана Кира теж із політичної групи з успіхом добрим. На д-рів прав УВУ протягом 1937/38 шк. р. промовані: Анто-

нін Вацлав Корець, Олег Роман Мацієвич, Іван Кир та Сергій Постапенко. Всього промовано на докторів прав у 1937/38 шк. р. чотири особи. Колегія професорів Правн. ф-ту і в цьому шкільн. році спільно з Укр. Правн. Т-вом відбувала академічні засідання. Відбулося протягом шк. р. 22-е засідань, на яких прочитано і продискутовано 21 рефератів. З того: професори: С. Бородаєвський виголосив 3, д-р Л. Білецький, д-р О. Гайманівський, Л. Шрамченко, О. Мицюк, В. Доманицький по 2 реферати, проф. А. Яковлів і доц. д-р О. Баранів, доц. інж. Р. Димінський і д-р інж. К. Осауленко та проф. стипенд. др. В. Орелецький прочитали по 1 рефератові. Решту: 2 реферати прочитав інж. М. Скидан і 1 директор М. Яровий — як гості.

5. Студентів в 1937/38 шк. р. вписано на:

	Філософ. ф-ті семестр		Фак. Права й Сусп. н. семестр	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
Звичайних	29	27	37	28
Надзвич.	9	11	13	11
Разом	38	38	50	39

В тому числі:

студентів	26	27	45	35
студенток	12	11	5	4

За національністю слухачі поділялися так:

українців	30	30	40	34
німців	2	2	2	1
чехів	2	—	3	1
білорусів	—	—	1	—
росіян	1	2	1	—
поляків	1	1	—	—
мадярів	—	1	2	2
інших	2	2	1	1

Зменшення слухачів на ф-тах повстало з причини плачення колейного, заведеного в наслідок припису Мін. Шк. і Нар. Осв. від 4. VI. 1937 р.

6. Фінансові справи від 1. I. 1938 р. перебрано до компетенції Кураторії. В зв'язку з тим на річних Загальних Зборах професорів і доцентів УВУ перестали обирати Ревізійну Комісію і заслухувати її звіт, бо ревізійна функція перейшла на Контрольну Комісію Кураторії. Загальні Збори професорів і доцентів УВУ 11. червня 1938 р., заслухавши перебіг справи з звільненням проф. А. Андрієвського, «з почуттям задоволення прийняли до відома, що проф. А. Андрієвський перестав бути членом колегії професорів УВУ».

ПРОФЕСОР ОЛЕКСАНДЕР МИЦЮК
РЕКТОР В Р. 1938/39, РЕКТОР І ПРЕДСІДНИК
КУРАТОРІЇ УВУ В Р. 1940/41.

VIII. 1938/39 ШКІЛЬН. РІК (18-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Сенат складався з ректора звич. проф. Олександра Мицюка, проректора проф. Д. Антоновича, декана Філософіч. ф-ту звич. проф. Ф. Слюсаренка, продекана проф. В. Щербаківського, декана ф-ту Права й Сусп. наук проф. Л. Шрамченка і продекана проф. д-ра О. Гайманівського.

Сенат полагав головно академічні справи, що належали до його компетенції, а Кураторія, до рук якої все приходили підмоги Мін Шк. і Нар. Освіти, провадила головно господарські справи.

2. Для складу проф. колегії — власне що-до її членів, які проживали за кордоном, мав значення припис Мін. Шк. і Нар. Освіти з дня 4. VIII. 1938 про викреслення із списків УВУ п. п. професорів і доцентів, які постійно живуть за межами держави. Додержуючись його, в програмі викладів на зимовий семестр поставлено тільки осіб, що мали фактично викладати.

На протязі 1938/39 шк. р. відбулися такі нові іменування: д-ра Івана Борковського звич. проф. передісторичної археології, приват.-доцента Карлового Університету д-ра Олександра Орлова надзвич. проф. при кафедрі мінералогії і петрографії, д-ру В. Орелецькому уділено *veniam docendi* при кафедрі міжнар. права, монсеніора д-ра А. Волошина йменовано звич. проф. педагогіки на Філософ. ф-ті, інженерові комерції В. Чаплі ухвалено диспенс від докторату та йменовано його приватним доц. права торговельного та векселевого, д-ра філософії і магістра фармації Павла Пархоменка йменовано приватним доц. фармацевтичної хемії.

УВУ в 1938/39 шк. р. поніс дві тяжкі втрати: 17. серпня 1938 упокоївся почесний проф. української мови і літератури д-р Степан Смаль-Стоцький, а 25. грудня 1938 упокоївся звич. проф. карного права С. Шелухин.

3. Впродовж року відбувалася така кількість викладів і вправ:

	в зимов. семестрі				в літньому семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
на Філософ. ф-ті . . .	17	41	12	30	19	49	13	30
на фак. Права . . .	23	56	7	12	28	70	5	10
Разом . . .	40	97	19	42	47	119	18	40

4. На Філософ. ф-ті крім іменувань, переведених сенатом, припущено д-ра Олександра Іванова до габілітації з педагогічної психології. 16. грудня 1938 р. п. Микола Михальчук склав двогодинний ригороз і був промований на доктора

філософії УВУ та Ладіслав Бром дня 22. листопада 1938 р. склав одногодинний ригороз.

Як раніше, так і в минулому році члени колегії Філософ-ту брали активну участь в працях Укр. Істор.-Філол. Т-ва в Празі та інших наукових інституціях, але з певним обмеженням з березня місяця 1939 р.

На ф-ті Права і Сусп. наук протягом 1938/39 шк. р. відбулися іспити: з групи історично-правничої склав додатковий іспит із історії україн. права Павло Теняк із успіхом добрим. Із групи судової склали іспити: Василько Бачинський із успіхом достаточним, а Євген Лисий із успіхом добрим. Із групи політичної склали іспити — Павло Теняк із успіхом добрим і з відзначенням, а Юрій Штефанець із успіхом добрим більшістю голосів. Ригорозальні іспити склали: з групи історично-правничої: Павло Теняк із успіхом добрим і з відзначенням із римського права; з групи судової той же Павло Теняк склав іспит із успіхом добрим і з відзначенням; Євген Лисий і Василько Бачинський склали судовий ригорозальний іспит із успіхом достаточним. Із групи політичної склали ригорозальні іспити: Павло Теняк із успіхом добрим і з відзначенням, а Юрій Штефанець із успіхом добрим більшістю голосів. На докторів прав УВУ протягом 1938/39 шк. р. промовані: дня 30. жовтня 1938 на доктора *honoris causa* пан о. монс. Августин Волошин. На звичайних докторів прав промовані: інж. Дем'ян Петрашевський, Павло Теняк та Юрій Штефанець.

Колегія професорів ф-ту Права й Сусп. наук по прикладу минулих літ і в цьому шкільному році розпочала академічні засідання, але після чотирьох викладів, які зробили проф. В. Доманицький — два, проф. О. Мицюк і приват.-доц. д-р К. Осауленко — по одному викладі, ці засідання в наслідок повставших подій, з огляду на поліційні приписи, не могли відбуватися.

5. В 1938/39 шк. р. була вписана така кількість слухачів:

	Філософ. факультет		Фак. Права й Сусп. н.	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
звичайних	19	14	30	24
надзвич.	12	9	5	2
фреквентантів	—	—	—	12
Разом	31	23	35	38

В тому числі:

студентів	19	14	34	36
студенток	12	9	1	2

За національністю було слухачів:

	Філософський факультет		Факультет Права й Сусп. н.	
	зимов. семестр	літн.	зимов. семестр	літн.
українців	27	21	28	35
німців	1	1	—	—
чехів	3	—	3	—
білорусів	—	—	1	1
росіян	—	1	1	—
калмиків	—	—	1	2
мадярів	—	—	1	—

Зменшення кількості слухачів повстало на факультетах з причини плачання колейного, заведеного розпорядженням Мін. Шк., також через трудність одержання віз українцями з б. Польщі та Румунії, нарешті, через ті події, які відбулися на терені нинішнього Протекторату.

6. На 1938/39 шк. рік припадають заходи відносно перетворення УВУ в Державний Університет б. Карпатської України. Думка про це жила в головах місцевих українських діячів майже з часу закінчення світової війни; принаймні, монс. д-р А. Волошин, будучи послом в Празі, порушував ту справу в Парляменті. Року 1927 «Шкільна Матка Русинів в Ужгороді» звернулася до Міністра Зак. Справ з проханням перенести на Підкарпатську Русь УВУ та Укр. Госп. Академію. Р. 1931 різні народовецькі організації краю на чолі з «Просвітою» повторили ту просьбу. В рр. 1933—1937 краєві конгреси «Учит. Громади» та «Просвіти» щороку ухвалювали резолюції про перенесення УВУ та УГА до краю. Тим часом з українських високих шкіл залишався існувати тільки УВУ. З поставленням на чергу, приблизно з травня місяця 1938 р., децентралізації держави справа переносу УВУ в б. Карпатську Україну зачала активізуватися.

В тій справі 12. травня 1938 р. заслано приватного листа монсеніорові А. Волошинові і одержано від нього відповідь 25. травня 1938 р.; згідно з обставинами малося почати в Ужгороді з заснування Приватного Українського Університету, з якого б поволі мав вирости Державний Університет. В кінці червня про те зробили заходи у празьких урядових кругах посол Юлій Ревай та м-р А. Волошин. В початку вересня в Ужгороді скликано при центральній «Просвіті» збори комісії в університетській справі, в якій довелось новобраному Ректорові УВУ взяти участь. Комісія ухвалила ширший меморандум в справі утворення на Підкарп. Русі університету, в першу чергу перенесенням УВУ з Праги до Ужгорода». Меморандум мали подати празькій владі від імени І. Руської (Української) Народної Ради, якої представником став м-р

А. Волошин, а заступником — посол Ю. Ревай. По Мюнхенській конференції і її наслідках, канцелярія Президента припинила дотації УВУ з 1. жовтня 1938 р.; Мін. Шк. заквестіонувало дальшу субвенцію. Ректор просив її продовжити з огляду на бажання влади б. Карпатської України перенести УВУ до себе. Празька влада побажала мати про те автентичну заяву карпато-українського уряду; тим часом наспіває віденський арбітраж і урізка території б. Карпатської України та перевід столиці в Густ. Все ж 8. грудня 1938 р. карпато-український уряд задеклярував своє бажання перебрати УВУ і просив празьку владу не відмовити продовжити субвенцію на нього на перші дев'ять місяців 1939 р. Міністр Шк. і Нар. Освіти на те згодився; канцелярія Президента не могла продовжити своїх дотацій, про що й повідомила листом з дня 3. V. 1939 р. Міністерська частка на УВУ включена була в федеральний бюджет. В останні три місяці 1939 р. наявний персонал Університету мав перейти на кошторис б. Карпатської України. В напрямку перетворення з осені 1939 р. УВУ в Державний Університет з місцем осідку в Густі довелося проробити приспішеним темпом велику підготовчу організаційну працю, за якої ректор мусів бути в постійнім контакті з референтом празького Міністерства Шкільництва, верх. одбор. радником Берінгером, та з карпато-українським урядом, на чолі з прем'єром м-ром д-р-ом А. Волошином й керуючим Міністерством Культу і Шкіл. д-ром Августином Штефаном. Університетська справа була дуже популярною в краю і новообраний Сойм за неї енергійно поставився. Бюджетова комісія схвалила на Університет в останні 3 місяці 1939 р. К 274.000.—, правнича комісія виробила проект закона про Університет в складі правничого та філософічного факультетів, в перших же засіданнях Сойму мав бути ухвалений університетський закон. О скільки то все було певно, видно з того, що керуючий Мініст. культу, шкіл. та нар. освіти проф. Августин Штефан заслав на ім'я »звичайного професора, тимчасом Ректора УВУ п. О. Мицюка« — так голосить заголовок — запрошення від 12. березня 1939 р., приїхати до Густу на час від 25.—31. березня і прийняти уповноваження перевести в порозумінні з Міністерством культу, шкіл і нар. освіти необхідні організаційні праці, зв'язані з переходом до Густу УВУ. Але не встиг ще лист дійти на адресу, як тодішню Карпатську Україну стала мілітарно займати Мадярщина; ідея Укр. Держ. У-ту в Густі мусіла впасти через заняття міста мадярами 16. березня. Цілий федеральний бюджет, в яким була включена дотація на УВУ, падає, з тим УВУ подруге в 1938/39 шк. році опиняється в критичнім матеріяльнім становищі. Й зменшену дотацію від 1. січня 1939 р. заквестіоновано. Ректор робить заходи про продовження її, але

ПРОФЕСОР Д-Р ІВАН БОРКОВСЬКИЙ
РЕКТОР В Р. 1939/40.

про те мусіли висловитися чеські політичні чинники, а то в нових обставинах Протекторату і цілковитої політичної перебудови за приходу нових людей і невияснености компетенцій затяглося. Полишення міністром шкільництва проф. д-ра Капраса, прихильника УВУ, і факт, що все вдавалося заховати добре відношення до УВУ дотичних референтів Мін. Шк., не позбавляло надій в здавалосьь безнадійній ситуації. М-ство Шк. згодилося до остаточного рішення питання майбутности УВУ відкрити кредит в розмірі К 100.000 — і його по додаткових клопотах 2. червня одержано. На 13. червня вже Міністр Шкільництва дав розпорядження міністерству числитися з дотацією УВУ. Приблизно в тім часі Міністра Шк-ва проф. д-ра Капраса одвідали представники уряду Карпатської України на чолі з прем'єром Волошином і серед інших справ говорили й за продовження існування УВУ. Міністр їм то пообіцяв, про що прем'єр Волошин особисто поінформував ректора. А 16. червня, нарешті, Міністр Шк. проф. д-р Капрас прийняв делегацію від УВУ в складі сеніора почесного професора д-ра О. Колесси, ректора проф. О. Мицюка та проф. д-ра І. Борковського, як майбутнього ректора. Делегація передала стислий меморандум і прохала уможливити існування УВУ в Празі й надалі, продовживши дотацію в частині, що відпускалася міністерством (200 т.), по змозі звищивши її й на суму (96 т.), яку перестала відпускати канцелярія Президента. Міністр Шк. проф. д-р Капрас запевнив, що дотація М-ва Шк-ва продовжується й на р. 1940, — про звищення ж її не відповів ні позитивно ані негативно.

7. 17. грудня 1938 р. Кураторія Т-ва Приятелів УВУ ухвалила передати завідування бібліотекою та книжним складом УВУ проф. д-рові О. Гайманівському, але справа затяглася через розходження в тім, хто є власник бібліотеки. Мусіли то передати на заключення юрисконсульта адвоката д-ра Пітліка. Виявилось, що власником бібліотеки є Т-во Приятелів УВУ, що й прийняла Кураторія до відома. Вона ж остаточно ухвалила передати завідування бібліотекою проф. д-рові О. Гайманівському. Аж по восьмимісячній тяганні з передачею бібліотеки в завідування фахівця з дня 19. травня 1939 р. проф. д-р О. Гайманівський фактично приступив до перебрання бібліотеки. Прийнято разом 10.380 екземплярів, з того 3672 інвентаризованих, а 6708 неінвентаризованих. Передача бібліотеки закінчилась дня 12. червня 1939 р. За прийняття виявилось, як то почасти видно вже з кількості неінвентаризованих примірників, незадовольняючий стан бібліотеки; детальну доповідь про це, разом із пляном реорганізації, предкладено на засіданні Кураторії дня 21. червня 1939 р.

8. В зв'язку з виясненням права власності на бібліотеку юрисконсульт адвокат д-р Пітлік подав таке заключення про правний стан УВУ: »Простудіював статут Т-ва Приятелів УВУ й основний статут УВУ. Статут Т-ва відповідає вповні спілковому закону і був схвалений Земським урядом, так що на основі його утворене Т-во є спілкою — корпорацією після спілкового закону і, як таке, є суб'єктом права й обов'язків, т. є. може, як яка-будь особа фізична, зобов'язуватися і набувати майно. І навпаки, УВУ не має статуту в змислі спілкового закону, не є як спілка записана в спілковому реєстрику, що ведеться у поліційній дирекції в Празі, а його основний статут не є статутом в змислі спілкового закону і не є схвалений Земським урядом. Статут той назвав би скорше інтерним статутом, котрим УВУ керується в рямцях Товариства, на яке в'язаний не лише фінансово, але й морально. Як би дійшло до зрушення Товариства, — зник би й Університет, і не через те, що припинилися б дотації від Товариства (ті прецінь могли б бути заміщені дотаціями інших осіб чи спілки), а тому, що не є спілкою, тоб-то здруженням осіб фізичних чи правних після спілкуючого закону, на чолі якої стоять особи статутом означені к управлінню спілкою і зокрема до її заступлення назовні; отже УВУ не міг би правосильно зобов'язуватися і нічого набувати. Правда, щоб уряди могли його дозволити, вистарчало б коли б приєднався до іншої правосильної спілки чи коли б сам перетворився в спілку.»

9. Змінені політичні обставини землі, в якій перебуває УВУ, помітно урухомили життя укр. емігрантських інституцій, що об'єдналися в дві головні групи: Український Комітет і Українська Громада. В кінці квітня 1939 р. до ректорату УВУ обидва ці об'єднання звернулися з прохання подати їм інформації про УВУ з тим, що названі організації, турбуючись про українську еміграцію, мають намір просити у відповідних німецьких чинників і про підтримку УВУ. Ректорат УВУ подав названим організаціям потрібні інформації про УВУ з зазначенням, що й в нових умовах У-тет про свою матеріальну підтримку буде дбати сам безпосередньо. Заступників на зібрання тих організацій не посилялося; відомо, однак, що особисту участь в них беруть поодинокі члени університетської корпорації.

На початку травня прибувші до Праги на пару днів заступники високого шкільництва в Німеччині поцікавилися станом УВУ. Для того декан медичного факультету німецького університету в Празі проф. д-р Амерсбах попросив ректорат УВУ подати доповідь про політичне забарвлення Університету, про кошти утримання і про склад професури, — що й ректор зробив.

ІХ. 1939/40 ШКІЛЬНИЙ РІК (19-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Сенат складався з ректора проф. д-ра І. Борковського, проректора проф. Олександра Мицюка, декана Філософського факультету проф. В. Щербаківського, проректора проф. Ф. Слюсаренка, декана факультету Права і Суспільних наук проф. Л. Шрамченка і проректора проф. д-ра О. Гайманівського.

Сенат на засіданні 20 жовтня 1939 р. ухвалив відповідно до пропозиції М-ва Шкільництва з дня 4. ІХ. 1939 прийняти для зазначення на дипломах та посвідках, що їх видає УВУ, формули, яку представив на сенат факультет Права, а саме на дипломах і посвідках про іспити: »Українському Вільному Університетові в Празі не належить право публичности на території Протекторату Чехії і Морави«, — теж у чеській редакції. Від студентів УВУ відбирати підписку такого змісту: »Взяв до відома, що Укр. В. Університетові в Празі не надано права публичности на території Протекторату Чехії й Морави«. Крім того, на цьому засіданні сенату постановлено надіслати до М-ва Шкільництва делегацію в справі нострифікації дипломів УВУ.

2. І в цьому 1939/40 році склад професорської колегії залежав від припису М-ва Шкільництва з дня 4. VIII. 1938, а тому в програму викладів на зимовий семестр поставлено тільки осіб, що фактично викладали. Філософський факультет і факультет Права і Суспільних наук, сенат і Кураторія клопотали про повернення на УВУ її б. професорів Д. Дорошенка та А. Яковлева, що через політичні обставини мусіли залишити свою діяльність у Варшаві і повернутися до Праги.

20. X. 1939 сенат затвердив постанову Філософського факультету про перенесення габілітації д-ра Івана Панькевича з Карлового Університету на УВУ та надання д-рові І. Панькевичеві *veniam docendi* з української мови й літератури, а дня 27. лютого 1940 р. затвердив його доцентом-суплентом при кафедрі української мови й літератури; дня 20. X. 1939 затвердив постанову факультету Права відносно іменування д-ра Василя Орелецького доцентом-суплентом при кафедрі міжнародного права; 18. XII. 39 сенат затвердив паню Софію Дністрянську лекторкою німецької мови на 1939/40 шк. р. та іменування д-ра Олександра Іванова приват.-доц. при кафедрі психології; дня 5. III. 40 р. іменував інж. Василя Чаплю надзв. проф. торговельного та векселевого права, а п. Марту Панькевич лекторкою української мови.

Сенат УВУ в своєму засіданні 23. I. 40 заслухав інформації проректора проф. О. Мицюка про бажання І. відділу Міністерства Шкільництва дати відповідну тимчасову працю при УВУ частині учителів-емігрантів б. Карпатської України без оплати

з боку УВУ і ухвалив задовольнити бажання Міністерства. У виконання цієї постанови сенат в своїх засіданнях 27. лютого, 5. березня і 25. квітня б. р. ухвалив іменувати асистентами при різних катедрах на Філософічному ф-ті: д-ра А. Макаренка, д-ра К. Вагилевича, д-ра І. Хандрицького, д-ра І. Ясінчука і гімназіяльного проф. К. Заклинського та на ф-ті Права: д-ра О. Матковського, д-ра Д. Петрашевського, інж. М. Храпка, інж. С. Володимирова, інж. М. Кушніренка, І. Богаченка, інж. А. Мойсіяху, д-ра С. Чернявського і д-ра С. Горського. Потім для праці при дослідженні б. Карпатської України приділив: О. Дребітка, М. Балаша, і М. Кириченка; до статистичного кабінету: інж. В. Баранова і інж. А. Мойсіяху; при семінарі соціології: інж. С. Сливу і Д. Зубченка та для праці при бібліотеці УВУ: Ю. Свободову, Е. Берову, О. Білінського, Е. Ільницьку, Е. Лоську, В. Русина і В. Романчука. Крім цього сенат УВУ в своєму засіданні дня 25. квітня, на внесення декана проф. д-ра А. Волошина, ухвалив уважати, що Педагогічні курси технічно існують при УВУ. Президія Кураторії на засіданні дня 14. V. 40 з тим погодилася.

3. Після закриття чеських високих шкіл, виклади УВУ відбувалися в помешканні канцелярії УВУ. Дехто з пп. професорів викладав в Музею Визвольної Боротьби України.

У цьому шк. р. відбулася така кількість викладів:

	в зимов. семестрі				в літн. семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
На Філософ. фак.	22	57	15	37	25	62	18	38
На фак. Права	23	60	8	15	25	63	7	14
Разом	45	117	23	52	50	125	25	52

4. Філософ. ф-тет 11. червня 1940 р. уділив д-рові Федорові Стешкові *veniam docendi* з історії української музики; 5. грудня 1939 ухвалив запросити на лекторку німецької мови паню Софію Дністрянську на 1939/40 шк. р., а в засіданні дня 3. червня 1940 р. ухвалено п. С. Дністрянській продовжити ведення лекторату німецької мови і в черговому 1940/41 шк. р.; дня 27. травня 1940 р. ухвалив іменувати прив.-доц. д-ра Полікарпа Герасименка надзв. проф. фізикальної хемії та припущено до габілітації: д-ра В. Січинського, д-ра Я. Рудницького і д-ра М. Андрусяка. 14. грудня 1939 р. п. Ладіслав Бром склав двогодинний ригороз із історії мистецтва й естетики з дуже добрим вислідом і був дня 21. грудня 1939 р. промований на доктора філософії УВУ. Як раніше, так і в минулому році члени колегії професорів Філ. ф-ту брали активну участь у працях Укр. Іст.-Філ. Т-ва в Празі та інших наукових інституціях.

На ф-ті Права і Сусп. наук впродовж 1939/40 шк. року відбулися іспити й ригорози. В історично-правничій іспитовій комісії склали додаткові іспити з історії українського права: Рудольф Сокол з успіхом дуже добрим, Іван Кралик з успіхом добрим, Юрій Старосольський з успіхом добрим, Ярослав Падох з успіхом добрим і з відзначенням. Цілий ряд кандидатів приголосилось до історично-правничого іспиту на другу половину червня 1940. Політичний іспит склав Євген Лисий із успіхом достаточним. Що до ригорозальних іспитів, то історично-правничий ригороз склали: Рудольф Сокол із успіхом визначним, Іван Кралик із успіхом добрим, Василько Бачинський із успіхом достаточним, Юрій Старосольський із успіхом добрим і Ярослав Падох із успіхом визначним. Судовий ригороз Рудольф Сокол склав із успіхом визначним, Іван Кралик із успіхом добрим, Юрій Старосольський із успіхом визначним і Ярослав Падох із успіхом добрим. Політичний ригороз склали: Василько Бачинський із успіхом добрим, Євген Лисий із успіхом задовольняючим, Рудольф Сокол із успіхом визначним, Іван Кралик та Юрій Старосольський із успіхом добрим і Ярослав Падох із успіхом добрим з відзначенням. На докторів прав у 1939/40 шк. р. промовані 6 осіб: Рудольф Сокол, Євген Лисий, Василько Бачинський, Іван Кралик, Юрій Старосольський та Ярослав Падох.

Колегія професорів Правничого ф-ту і в цьому шк. р. відбула 12 академічних засідань, на яких було прочитано і продискутовано 11 наукових праць, а то: проф. О. Мицюк 2, проф. В. Чапля 2, проф. Л. Шрамченко 1, проф. В. Доманицький 1, проф. Л. Білецький 1, доц. О. Баранів 1, проф. С. Бородаєвський 1, доц. К. Осауленко 1, асист. Д. Петрашевський 1 та доц.-супл. д-р В. Орелецький 1.

5. В 1939/40 шк. р. було вписаних слухачів на:

	Філософ-ті семестр		Фак. Права семестр	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
звичайних	25	25	20	49
надзвичайних	9	16	10	10
госпітантів	4	—	—	—
• Разом	38	41	30	59

За національністю було:

українців	30	39	26	48
німців	2	2	—	—
білорусів	—	—	1	1
росіян	1	—	1	1
чехів	4	—	1	8
грузинів	1	—	і жидів 1	1

З числа слухачів ф-ту Права, вписаних у літньому семестрі, за розпорядженням німецької влади завішено в правах і семестр зрушено 7 слухачам, а саме: 6 чехам і 1 жидові.

Х. 1940/41 ШКІЛЬНИЙ РІК (20-й РІК ІСНУВАННЯ).

1. Сенат складався з ректора звич. проф. О. Мицюка, проректора проф. д-ра Ів. Борковського, декана Філософ-ту проф. В. Щербаківського, продекана проф. д-ра А. Волошина, декана ф-ту Права і Сусп. наук. проф. Л. Шрамченка і продекана проф. д-ра О. Гайманівського, що виконував і обов'язки секретаря сенату.

Сенат полагоджував академічні справи, а фінансово-господарські провадила Кураторія, у склад якої входили: 1. з попередніх років професори Чеського Карлового Ун-ту в Празі д-р Я. Рипка, д-р Ю. Горак, д-р Я. Драховський, д-р Т. Сатурнік та д-р Б. Риба, крім того 2. заступник М-ва Шкільництва радник проф. Й. Урбан і 3. від УВУ ректор проф. О. Мицюк, декан проф. В. Щербаківський, декан проф. Л. Шрамченко, заступник Філософ-ту проф. Д. Дорошенко і заступник ф-ту Права проф. інж. В. Чапля. В засіданні 16. XII. 1940 р. обрано президію Кураторії до кінця біжучої каденції, а то: головою проф. О. Мицюка, заступником голови проф. Чеського Карлового Ун-ту в Празі д-ра Т. Сатурніка, скарбником залишився проф. Л. Шрамченко, секретарем обрано проф. інж. В. Чаплю. Крім них у склад президії входив вищезгаданий представник М-ва Шкільництва.

2. Дня 1. X. 1940 р. одвідали канцелядію УВУ проректор Німецького Карлового У-ту в Празі проф. д-р Г. Гамперль та правний радник того ж У-ту д-р Кікебуш. Вони ознайомилися з діловодством УВУ, дістали належні інформації, словні й у писаній формі, щодо академічного та фінансового положення УВУ. Із свого боку вони повідомили, що УВУ дано під зверхній догляд ректора Німецького Карлового У-ту та висловили задоволення з найденого стану справ УВУ. Скоро по тім Т-во приятелів УВУ переслало ректоратові УВУ припис Мін. Шк. і Нар. Освіти з дня 4. XI. 1940 р., в якому повідомлялося, що пан Державний Протектор у Чехії і Моравії призначив Окремоуповноваженим для славистичних наукових інституцій в Празі, що до них належить також і УВУ, ректора Німецького Карлового У-тету проф. д-ра Завре з метою, щоб чинність тих інституцій у майбутньому розвивалася так, аби відповідала теперішнім державно-правним умовам. Пропонувалося, щоб згаданому Окремоуповноваженому при його чинності всебічно йти на зустріч та щоб дбати його розпоряджень.

3. В складі професорської колегії УВУ відбулися такі зміни: обидва факультети літом 1940 р. понесли втрати через смерть звич. проф. геології Федора Швеця († 20. VI.) та звич. проф. фінансового й торг. права Олексія Одарченка († 14. IX.). Поза тим сенат схвалив надання Філософ. ф-том д-рові Володимирові Квбійовичеві гідності звич. проф. географії; затвердив ухвалу Філософ. ф-ту з дня 24. червня про уділення д-рові Яр. Рудницькому *veniam docendi* при кафедрі українського мовознавства; затвердив ухвалу ф-ту Права про підвищення надзв. проф. при кафедрі соціології Віктора Доманицького в звичайні та приват.-доцента економ. політики д-ра інж. Костя Осауленка в доценти-супленти. Крім того затвердив: а) внесення Філософ. ф-ту про уділення *veniam docendi* д-рові М. Андрусюкові при кафедрі історії України, б) внесення ф-ту Права про уділення *veniam docendi* д-рові Я. Падохові при кафедрі історії українського права і в) 31. VII. д-ра Б. Крупницького надзв. проф. при кафедрі історії України. В справі асистентів ствердив постанову ф-ту Права про обрання асистентом при кафедрі державного права Я. Яримовича, при кафедрі церковного права Юрія Григорія Герича та при кафедрі кримінального права д-ра Я. Мороза. Натомість ухвалив викреслити із списків асистентів Філософ. ф-ту при кафедрі педагогіки д-ра Івана Хандрицького і д-ра А. Макаренка, при кафедрі геології д-ра В. Меринду і д-ра І. Ясінчука, як також б. учителів Карпат. України з словникової та фольклорної комісії; нарешті, прийняв до відома добровільне зречення від 1. III. 1941 р. пані О. Косач-Шимановської з посади лекторки французької мови.

4. Продовж шкільного р. відбулася така кількість викладів:

	в зимов. семестрі				в літн. семестрі			
	виклади		вправи		виклади		вправи	
	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.	предм.	год.
на Філософ. ф-ті . . .	23	51	19	38	25	51	18	35
на фак. Права . . .	28	67	7	12	27	66	6	11
Разом . . .	51	118	26	50	52	117	24	46

5. В 1940/41 шк. р. було вписаних слухачів на факультетах:

	Філософічному семестр		Правничому семестр	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
звичайних	31	32	34	50
надзвичайних	7	7	19	16
фреквентантів	—	—	—	2
Разом	38	39	53	68

В тому числі:

	Філософічному семестр		Правничому семестр	
	зимов.	літн.	зимов.	літн.
студентів	28	33	50	63
студенток	10	6	3	5

За національністю було:

українців	37	38	52	68
німців	1	1	—	—

6. Колегія Філософського факультету прийняла до відома, що проф. д-р О. Орлов зрікся бути представником Філософського факультету в Кураторії Т-ва Приятелів УВУ, а на його місце дня 2. X. 1940 обрано проф. Д. Дорошенка. 30. X. 1940 обрала д-ра В. Кубійовича на звич. проф. географії, а д-ра В. Меринду і д-ра І. Ясінчука звільнила від функцій асистентів при кафедрі геології. 30. X. 1940 колегія проф. обрала кваліфікаційну комісію в справі підвищення прив.-доц. д-ра Б. Крупницького на надзв. проф. історії України, що й схвалено колегією 22. I. 1941 р.

Наприкінці 1940/41 шк. року декілька абсолювентів головню б. польських університетів вписалося на Філософський факультет з метою осягнути титул доктора філософії. Факультет пішов їм назустріч, уможливив вписатися та зарахував відповідну кількість семестрів до їх студій. Ці студенти стали працювати під веденням відповідних професорів над своїми дисертаціями. В лютому 1941 р. Михайло Кричка зголосився скласти перед науково-іспитовою комісією для учителів середніх шкіл при УВУ другий державний іспит з української і латинської мови, який і склав в березні місяці 1941 р. з успіхом добрим. В червні 1941 р. зголосився до складання другого державного іспиту з української і латинської мови п. Ярослав Неверлі. 17. червня 1941 р. Марко Антонович склав з добрим успіхом малий (філософічний) ригороз. Як раніше, так і в минулому році, члени колегії Філософського факультету брали участь в працях Укр. Істор.-Філол. Т-ва в Празі та інших наукових інституціях.

На факультеті Права й Сусп. наук, крім розгляду прохань слухачів про звільнення їх од колейного, в зв'язку з напливом української нової еміграції особливо багато уділялося часу в 1940/41 р. справам зарахування їм попередніх студій у різних чужих університетах, переважно Львівського, Краківського і Люблинського, до правнич. студій їх на УВУ та про допущення до докторських іспитів і т. п. З причини смерти одного і тяжкої недуги другого з активного складу професорської колегії, наявному складові професорів і доц.-суплентів факультету Права й Сусп. наук. прийшлося в цьому шк. р. уділяти багато

підготовчої праці на суплювання доручених їм викладів із нових обов'язкових наукових дисциплін та на участь в різних іспитових комісіях. Колегія ф-ту звернула також увагу на необхідність, в зв'язку з надзвичайними історичними подіями сучасності, доповнити свої звичайні виклади спеціальними викладами з цілого ряду дисциплін.

В 1940/41 шк. році праця професорів у іспитових і ригорозальних комісіях, як членів екзаменаторів, характеризується такими даними про кількісну участь у тих комісіях:

а) В іспитових комісіях:

	істор.-правн.	судова	політична	разом
Л. Білецький	21	1	14	36
С. Бородаєвський	4	—	13	17
О. Гайманівський	23	12	—	35
О. Мицюк	—	11	11	22
А. Яковлів	4	12	—	16
Л. Шрамченко	15	—	14	29
В. Чапля	—	12	—	12
В. Доманицький	—	—	1	1
Доц.-супл. О. Баранів	19	—	—	19
Доц.-супл. В. Орелецький	—	—	14	14

б) В ригорозальних комісіях:

Л. Білецький	16	—	—	16
С. Бородаєвський	—	—	18	18
О. Гайманівський	16	19	—	35
О. Мицюк	—	—	18	18
Я. Яковлів	16	19	—	35
Л. Шрамченко	14	19	18	51
В. Чапля	—	19	—	19

Крім того, в ригороз. комісіях асистували: доц.-супл. д-р О. Баранів при іспитах із римського права 14 разів, а доц.-супл. д-р В. Орелецький при іспитах із міжнароднього права 18 разів. У 1940/41 шк. р. на ф-ті Права відбуто більш іспитів та ригорозів, ніж в попередні роки. Історично-правн. іспит доповняльний склали: мгр Остап Площанський із успіхом дуже добрим, Ярослав Мороз, Олександр Яримович, Роман Глинка — добрим, мгр Ірена Падох — дуже добрим, мгр Олександр Куник і мгр Лев Дубас — добрим, Степан Галамай — визначним, Петро Мірчук, Мирон Дикий і Михайло Марунчак — добрим, мгр Михайло Костецький і Василь Івановчик — добрим, Богдан Каратницький — достаточним, Марія Головка — добрим. Той же іспит повний склали: Юрій Григорій Герич із успіхом дуже добрим, Богдан Попик —

добрим, Сергій Ермоленко — добрим більшістю голосів, Богдан Мартинович — добрим, Богдан Рибчук — дуже добрим, Олекса Лишак (умовно) — добрим і Василь Романчук із успіхом достаточним. Разом склало доповняльний історично-правничий іспит 15 осіб і повний іспит 7 осіб. Повний судовий іспит склали: Микола Филипчак і Богдан Попик із успіхом добрим, Юрій Григорій Герич — добрим з відзначенням із карного і цивільного права, Микола Кушніренко — достаточним, Роман Глинка і Ярослав Мороз — добрим з відзначенням, Олександр Яримович — добрим більшістю голосів, Богдан Рибчук і Михайло Марунчак — добрим, Ярослав Володимир Бернадин — достаточним, Богдан Мартинович — добрим більшістю голосів, Петро Мірчук — добрим, Мирон Дикий — достаточним більшістю голосів і Степан Галамай — добрим. В політичній іспитовій комісії склали доповняльний іспит: Роман Глинка і Олександр Яримович з успіхом добрим, Богдан Попик — добрим, Ярослав Мороз — добрим, Михайло Марунчак і Петро Мірчук — добрим, Степан Галамай — достаточним, Мирон Дикий — добрим. Той же іспит повний склади: Юрій Григорій Герич з успіхом добрим з відзначенням із державного права і статистики, Микола Филипчак і Богдан Мартинович — добрим, Микола Кушніренко — дуже добрим, Богдан Рибчук — достаточним. Разом політичний іспит склали: доповняльний 8 осіб і повний — 5 осіб. Один кандидат від іспиту відступив. В тім же шкільнім році строгі іспити (ригорови) склали: а) історично правничий: мгр Остап Площанський з успіхом добрим, Ярослав Мороз — достаточним, Юрій Григорій Герич — визначно, Богдан Попик — добре більшістю голосів, Олександр Яримович і Роман Глинка — визначно, мгр Ірена Падох — визначно, Богдан Мартинович і Богдан Рибчук — визначно, мгр Олександр Куник — добре, Степан Галамай — добре, мгр Лев Дубас — добре, Мирон Дикий — добре, а Михайло Марунчак і Петро Мірчук — добре з відзначенням, Олекса Лишак (умовно) з успіхом добрим. Разом іст.-правн. ригороз склало 16 осіб. в) Судовий ригороз склали: мгр Остап Площанський із успіхом добрим, Микола Филипчак — добре, Юрій Григорій Герич — визначно і Богдан Попик — добре, Володимир Мороз — добре, мгр Ірена Падох і мгр Лев Дубас з успіхом добрим, Роман Глинка і Ярослав Мороз — добре з відзначенням, мгр Олександр Куник — добре, Олександр Яримович — добре, Богдан Рибчук — достаточним і Михайло Марунчак — добре, мгр Михайло Костецький — добре, Ярослав Бернадин — достаточним більшістю голосів, Богдан Мартинович — достаточним, Ми-

кола Кушніренко — добре і Петро Мірчук — добре більшістю голосів, Степан Галамай із успіхом добрим. Разом судовий ригороз склало 17 осіб, 1 кандидат відступив, а один був репробований. с) Політичний ригороз склали: мгр Остап Площанський визначно більшістю голосів, Роман Глинка і Олександр Яримович — добре, Юрій Григорій Герич — добре, Богдан Попик — достаточо, мгр Ірена Падох — добре більшістю голосів, Ярослав Мороз — добре, Лев Дубас — добре, мгр Олександр Куник — добре, Микола Филипчак — — добре з відзначенням, Богдан Мартинович — добре, Микола Кушніренко — добре з відзначенням, Петро Мірчук — добре, Михайло Марунчак — добре, Богдан Рибчук — добре, Володимир Мороз — добре, Степан Галамай — добре, а з політичної економії з відзначенням. Разом політичний ригороз склало 17 осіб, 3 кандидати відступили. Промованні на докторів прав УВУ в Празі: мгр Остап Площанський, народжений у Гошеві в Східній Галичині, мгр Ірена Марія Падох, нар. Гермак, родом із Сянока в Генер. Губернаторстві, Роман Лев Глинка, народжений у м. Коломиї з С. Г., Ярослав Теодор Мороз, нар. у м. Львові, Юрій Григорій Герич, нар. у Дулібах у С. Г., Богдан Попик, нар. в Синевідську в С. Галичині, мгр Лев Данило Дубас, нар. у м. Львові, мгр Олександр Маркіян Юрій Куник, нар. у Перемишлі в С. Г., Олександр Яримович, нар. у м. Тарнополі, Микола Филипчак, нар. у м. Києві, Михайло Марунчак, нар. у Далешевій в С. Г., Богдан Лев Мартинович, нар. у м. Відні, Богдан Рибчук, нар. у Городенці в С. Г., Микола Кушніренко, нар. в с. Мельні на Чернігівщині, Петро Мірчук, нар. у с. Добрівлянах в С. Г., Володимир Яків Маркіян Мороз, нар. у м. Львові і Степан Галамай, нар. в с. Івачеві в С. Г. Всього бігом 1940/41 шк. р. на докторів права промовано 17 осіб.

Протягом того ж шк. року на ф-ті Права відбулося 12 академічних засідань, на яких прочитано й продискутовано 12 наукових докладів. Проф. В. Доманицький на тему: Математична соціологія проф. В. Парето, проф. д-р Л. Білецький: Деякі нез'ясовані місця й терміни в Руській Правді, прив.-доц. д-р К. Осауленко: Визначення селянського господарства, доц.-супл. д-р В. Орелецький: Монрова теорія і міжнародне право, проф. Я. Яковлів: Джерела німецького права в Україні 16—18 ст., проф. О. Мицюк: Соціальне розшарування карпато-українського селянства, асист. інж. М. Храпко: Організація центрального статистичного уряду, проф. С. Бородаєвський: Сільсько-господарська кооперація в Болгарії, асист. інж. М. Кушніренко: Суспільно-національний характер церкви й релігії на Закарпатті, д-р Д. Петрашевський: Теорія обігова і банкова,

д-р С. Горський: Раса, як об'єктивна ознака нації, та д-р О. Матковський: Карне право в німецькій Національно-Соціалістичній Державі.

7. Після відчислення від Правничого ф-ту учителів із б. Карпатської України і йменування нових асистентів із числа молодих докторів прав УВУ, склад асистентів і професорських стипендіятів на ф-ті був такий: інж. М. Храпко, асистент при кафедрі політичної економії, д-р інж. М. Кушніренко — при кафедрі соціології, д-р С. Горський, в. о. асистента при кафедрі соціології, інж. А. Кущинський, асист. при к-дрі кооперації, д-р С. Володимирів при кат. економ. політики, д-р інж. Д. Петрашевський при кат. фінанс. науки, д-р О. Матковський і д-р Я. Мороз при кат. карн. права, д-р Ю. Старосольський проф. стипендистом при кат. карного права, д-р С. Росоха, асистент при кат. державн. права, теж д-р О. Яримович, д-р Є. Камінський — при кат. адмін. права, д-р Ю. Герич при кат. церковного права, д-р М. Филипчак — при кат. римського права, нарешті, інж. С. Єрмоленко при кафедрі статистики.

8. В роках 1922—1931 УВУ провадив енергійну видавничу діяльність. Було видано 27 назв університетських підручників, монографій та наукових збірників. З них 8 назв уже цілковито розійшлися. В рр. 1932—1940 жадних книжок не видавав, а від колишнього видавництва лишився тільки книжковий склад. Крім видань УВУ, книжковий склад перебрав у власність трохи видань од кол. Укр. Правн. Т-ва (2 назви) та від Укр. Істор.-Філол. Т-ва (3 назви). На день 15. VI. 1941 р. по інвентарній книзі книжкового складу для продажу значилося 24 назви. Кураторія Т-ва Прихильників УВУ в травні місяці 1940 р. призначила «Комісію для дослідження справності господарювання майном книжкового складу» під головуванням проф. В. Доманицького, в складі проф. О. Гайманівського та проф. В. Чаплі. Комісія всебічно простудіювала доручену їй справу, починаючи від 1. I. 1932 р., і запропонувала Кураторії низку реформ, що мали на меті поліпшити умови переховування та посилити збут книжок зі складу. Під доглядом цієї ж комісії реорганізовано склад в жовтні місяці 1940 р. Від 1. IX. 1940 р. керування книжковим складом перебрав на себе проф. В. Доманицький, головою комісії став проф. інж. В. Чапля. Розмір операцій книжкового складу УВУ в шкільн. році 1940/41 видно з ось цих даних:

	Продано	Виміняно	Даровано	Разом
1. Книжок (томів) .	305	8	26	339
2. Собівартість у кор. .	8230'10	234'35	743'35	9207'80

За продані книги має поступити К 10.788'87, але девізові обмеження та зниження купної сили української інтелігенції в Генеральній Губернії вельми утруднюють одержання грошей за продані книжки та й взагалі їх збут. Все ж збут книжок із складу в порівнянні з минулими роками у р. 1940/41 сильно зріс, що видно з таких даних:

Роки та дати	Собівартість книжок у складі на	Безплатно розіслано та виміняно на	Продано книжок на
1. На 1. I. 1932	166.109·50 К	—	—
2. В рр. 1932-40 (за 8 літ)	—	42.788·05 К	849·30 К
3. В шк. р. 1940·41	—	953·70 К	9.207·80 К
4. На 15. VI. 1941	125.359·— К	—	—

Отже, без огляду на винятково тяжкі обставини, справа реалізації видань УВУ розвивалася успішно.

9. У 1940/41 шк. р. в бібліотеці УВУ, крім звич. функцій в справах випозичення книжок читачам, провадилася систематична праця в справі закінчення інвентаризації та каталогізації старого книжкового матеріялу, при чому відносно видань монографічних згадане завдання закінчене. Що ж торкається періодичних та серіових видань, то переважна більшість цих видань скаталогізована, але певна кількість не записана ще до інвентарної книги, так що в ній на 28. червня 1941 р. значиться записаними 6278 книжкових одиниць. Розпочато також працю витворення систематичного карткового каталогу, що в науковій бібліотеці доконче потрібний, поруч з каталогом алфавітним авторським. Продовж минулого шк. року прибуло до книжкового матеріялу бібліотеки УВУ 165 нових книжок, брошур та журналів, при чому, більшість з них дісталася як дар від пп. професорів та студентів УВУ, а частина (особливо цінних видань Української Академ. Наук) здобута обміном із слов'янської бібліотеки в Празі. З книжкового складу УВУ переведено книжок на суму К 443'— (підручників) та куплено книжок на суму К 1367'—.

10. Як вже сказано вище з початком біжучого шк. р. (1940—41) прибавився ще один орган нагляду над чинністю УВУ: Особоуповноважений для інституцій славистичного характеру, яким іменовано п. ректора Німецького Карлового Університету проф. д-ра Завре, фактично ж ним став про-ректор того У-ту проф. д-р Гамперль. Про обсяг компетенції нового органу, як і про розмежування сфер компетенції між ним і М-ством Шк. і Нар. Освіти, жадних даних ректорат УВУ

ні від кого не одержав. Відносини склалися *via facti*: все чого Особоуповноважений вимагав, йому охоче з ректорату УВУ постачалося, а його побажання приймалися до відома й виконання. З побажань засадничого характеру варт тут згадати двоє: 1. щоб габілітації і прийняття нових учених сил на УВУ відбувалися за попередньою згодою Особоуповноваженого; 2. так само, щоб за його згодою відбувалися вибори осіб на ректора і деканів. В цих нових умовах і відбулися вибори ректора і деканів дня 28. червня 1941 р. на наступний 1941—42 шкіль. рік.

ФІНАНСОВИЙ СТАН УВУ ЗА ГОСПОДАРЮВАННЯ КУРАТОРІЇ.

1. Розпорядженням М-ва Шк. і Нар. Освіти з 4. VI. 1937 і 11. XI. 1937 р. встановлено такий порядок, що всю господарську справу УВУ з днем 1. січня 1938 року стала провадити Кураторія Т-ва Прихильників УВУ. Від того часу Кураторія Т-ва в порозумінні з акад. сенатом УВУ випрацьовує і предкладає М. Ш. і Н. О. свої бюджети, одержує субвенції і представляє М-ву справоздання та білянси. Господарство УВУ в роках 1938—1941 в цифрових даних виглядало так:

Рік 1938.

П р и б у т к и:	В и д а т к и:
1. Субвенція Мін. Шк. і Нар. Осв. К 200.000'—	1. Платня і допомога персоналу К 239.040'—
2. Субвенція Президента К 72.000'—	2. Адміністративні видатки К 37.070'—
3. Вибрано колейного К 2.054'—	
4. Членські внески К 768'—	
5. Різні прибутки К 829'65	
Разом К 275.651'65	Разом К 276.110'—

Дефіцит К 458'35 був критий із остатку на 1. I. 1938 р. Той остаток в розмірі коло 40 тисяч склався в попередні роки за провадження господарської частини ректором проф. д-ром Колессою. В слідуючі роки його все зберігали, як резерву, з якої робилися видатки на УВУ і виплачувалися платні персоналу в перші місяці наступних років, чим облегувалася скрута, обумовлена затримкою відкриття кредиту з боку М-ва Фінансів, яка в деякі роки затягалася аж до червня місяця.

Рік 1939.

Прибутки:	Видатки:
1. Субвенція Мін. Шк. і Нар. Осв. К 200.000'—	1. Платня і допо- моги персона- лу К 170.242'60
2. Різні прибут- ки разом із ко- лейним К 1.492'—	2. Адміністрацій- ні видатки . . К 29.439'25
3. Членські внес- ки К 456'—	
Разом К 201.948'—	Разом К 199.681'85

Рік 1940.

Прибутки:	Видатки:
1. Субвенція Мін. Шк. і Нар. Осв. К 241.000'—	1. Платня і допо- моги персона- лу К 205.078'—
2. Членські внес- ки К 456'—	2. Адміністрацій- ні видатки . . К 41.978'10
3. Різні прибут- ки разом із ко- лейним К 13.710'—	
Разом К 255.166'25	Разом К 247.056'10

Окремим надзвичайним видатком Кураторії були витрати на кілька судових процесів, що їх розпочав, виживаючи права бідних, звільнений б. професор УВУ А. Андрієвський. Для ведення процесів мусили взяти адвоката і витрати на видатках і адвокатських пальмарах до кінця 1940 р. виносили К 10.761'90, які в році 1941 значно зросли.

Рік 1941 (на 1. жовтня).

Прибутки:	Видатки:
1. Субвенція Мін. Шк. і Нар. Осв. К 180.000'—	1. Платня і допо- моги персона- лу К 141.660'—
2. Членські внес- ки К 576'—	2. Адміністрацій- ні видатки . . К 15.086'05
3. Колейне К 768'—	3. Внески за стра- хування персо- налу К 10.783'80
4. Різні прибутки К 5.850'95	
Разом К 187.194'95	Разом К 167.529'85

Всі рахунки Кураторії Т-ва Прихильників УВУ, а також й річні білянси Т-ва, перед одсилкою їх до М-ва Шк. і Н. О., щороку контролює та стверджує їх правильність Контрольна Комісія Т-ва, яка переводить також ревізію стану каси Т-ва.

Про свою останню ревізію, Контрольна Комісія переслала Голові Кураторії при листі з 11. червня 1941 р. акт ревізії, відбутої того ж 11. червня 1941. Копії цього листа і акту ревізії нижче наводяться.

V Praze, dne 11. června 1941.

P. T. Předsedovi Kuratoria
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL
UKRAJINSKÉ VOLNÉ UNIVERSITY V PRAZE,
profesoru Alexandru M y c j u k o v i.

Ve smyslu 4. odstavce 4. bodu výnosu ministerstva školství a národní osvěty ze dne 4. června 1937 r. č. j. 68.395/37-II/C 1 níže podepsaní členové kontrolní komise Společnosti přátel UVU oznamují Vám, že dne 11. června 1941 roku o hodině 16. byla provedena kontrola celkové bilance Společnosti za 1940 rok, jakož i účtů ztrát a zisků a konečné rozvahy za tentýž rok, při čemž byly shledány správnými a ověřeny.

Kromě toho byla provedena revize pokladny Společnosti, při čemž saldo pokladny k uzávěrce dne 11. června 1941 roku vyjádřené částkou K 506.45 shledáno správným, odpovídajícím zápisům v americkém deníku a v knize pokladní, jakož i příslušným dokladům. Uvedená hotovost byla při kontrole přítomným pokladníkem prof. L. Šramčenkem nám předložena. Předložené účetním dr. M. Šlachtyčenkem americký deník a doklady ke všem jeho položkám za 1940 a 1941 rok shledány v úplném pořádku.

Akt kontrolní komise o revizi celkové bilance a celkových účtů ztrát a zisků a konečné rozvahy za 1940 rok předkládá se v příloze.

S projevem úcty
členové kontrolní komise:

Dr. H o r e š o v s k ý m. p.	L. Š r a m č e n k o m. p., pokladník.
Ing. P. S t e c k i v m. p.	Š l a c h t y č e n k o m. p., účetní.
S. B o r o d a j e v s k y j m. p.	

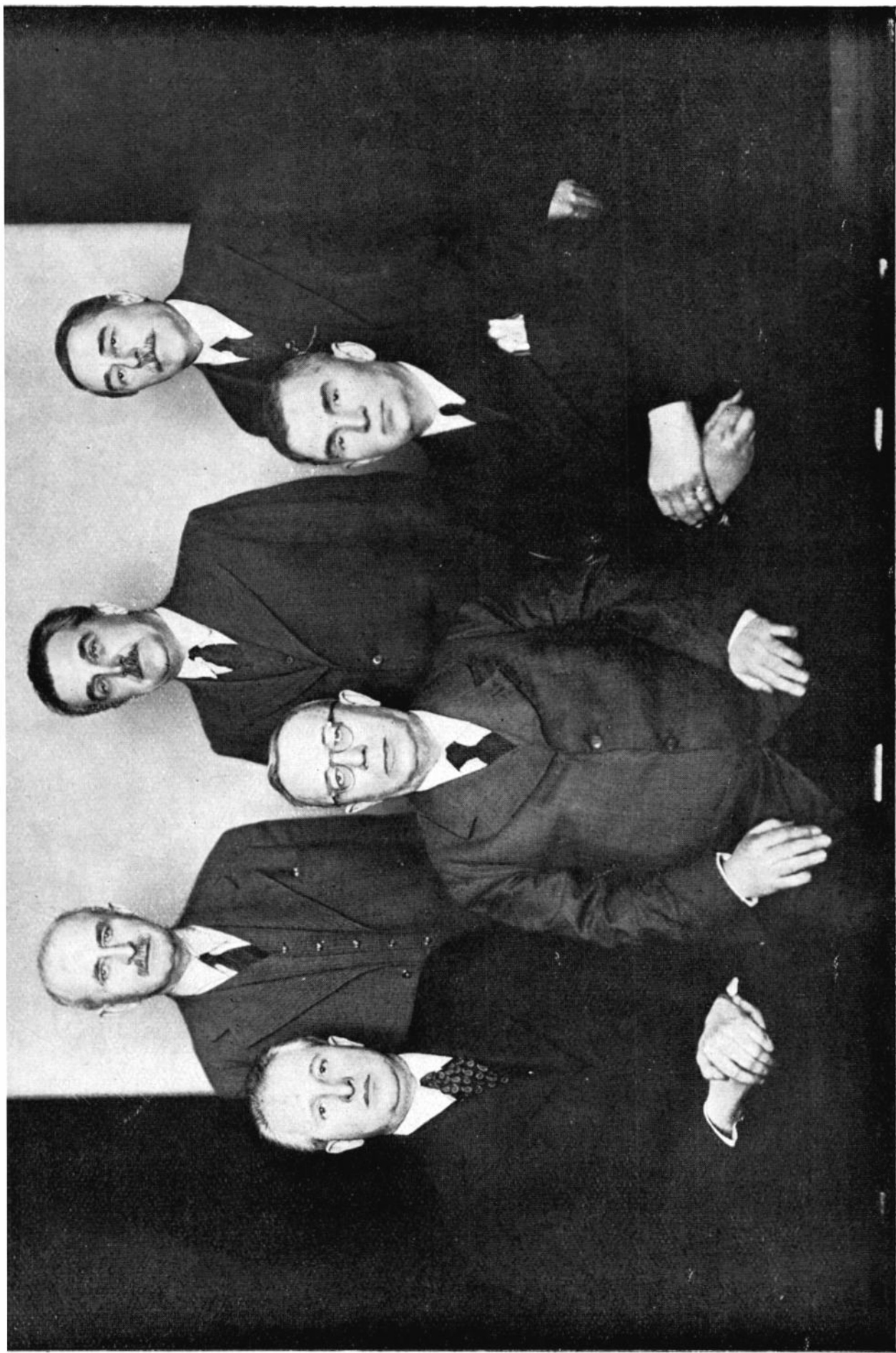
Akt revize kontrolní komise
SPOLEČNOSTI PŘÁTEL
UKRAJINSKÉ VOLNÉ UNIVERSITY V PRAZE,
konané dne 11. června 1941 r.

Níže podepsaná kontrolní komise prorevidovala účetnictví Společnosti přátel Ukrajinské volné university v Praze za 1940 kalendářní rok, prozkoumala celkovou bilanci, jakož i celkové účty ztrát a zisků a konečné rozvahy za tentýž 1940 rok.

Účetnictví Společnosti bylo vedeno dle amerického systému a hlavní kniha (americký deník) vedena správně a nalezena v úplném pořádku. Stejně i knihy vedlejší (pomocné) a sice kniha účtu „Poštovní spořitelny“, „dlužníci“ a jiné. Ke všem položkám amerického deníku jsou řádné doklady a vyžádané kontrolní komisí nahodilé na zkoušku jednotlivé doklady — úplně souhlasí se zápisem amerického deníku. Stejně pokladní kniha nalezena v pořádku a zápisy v ní souhlasí s účtem „pokladna“ v americkém deníku.

Celková bilance a celkové účty konečné rozvahy a ztrát a zisků za 1940 rok kontrolní komise shledala správnými a svými podpisy ověřila.

D. H o r e š o v s k ý m. p.	S. B o r o d a j e v s k y j m. p.
Ing. P. S t e c k i v m. p.	

СЕНАТ УВУ В 1940-41 ШК. Р.

СІДЯТЬ: ВІД ЛІВА ПРОРЕКТОР Д-р І. БОРКОВСЬКИЙ, ПРОДЕКАН ПРОФ. Д-р А. ВОЛОШИН, РЕКТОР ПРОФ. С. МИЦЮК.

СТОЯТЬ: ВІД ЛІВА ДЕКАН ПРОФ. В. ЩЕРБАКІВСЬКИЙ, ПРОДЕКАН ПРОФ. Д-р О. ГАЙМАНІВСЬКИЙ, ДЕКАН ПРОФ. Л. ШРАМЧЕНКО.

2. На незначність платень персоналу УВУ, що є наслідком незначної дотації Міністерства Шк. і Н. О., звернув увагу Провідник Українського Центрального Комітету в Кракові проф. д-р В. Кубійович і з огляду на те, що на УВУ прийшла нова еміграційна хвиля української високошкільної молоді з теренів б. Польщі, зайнятих большевиками, і що за навчання й іспити з неї нічого не береться, став переказувати для персоналу УВУ допомогу по К 5.000 місячно, починаючи з 1. січня 1941 р.; листом з дня 30. червня 1941 р. повідомив про збільшення тих допомог загалом на К 7.500 місячно. До 1. жовтня з того джерела одержано К 44.000, окремо на видання Наукового Збірника К 10.000, разом К 54.000. З мотиву зручності розподілення тих сум, відповідно до волі жертводавця, повірено Допомоговому Фондові Української Університетської Науки, якої управу, згідно із статутом, перевибрано наново в такому складі: предсідник (староста) проф. д-р А. Волошин, заступник предсідника і скарбник проф. О. Мицюк, секретар проф. д-р І. Борковський, заступник скарбника проф. В. Доманицький, заступник секретаря проф. д-р О. Гайманівський. Нерегулярні одноразові допомоги видається персоналові УВУ, виходячи з працівної засади.

СПИСОК ПРОФЕСОРІВ І ДОЦЕНТІВ
УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПРАЗІ,
на кінець літнього півріччя 1941 шк. р.

А. Філософічний факультет.

1. Почесні, звичайні і надзвичайні
професори.

Горбачевський Іван, д-р медицини, почесний проф. хемії, почесний член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, д-р прав *honoris causa* УВУ.

Колесса Олександр, д-р філософії, почесний проф. української мови й літератури, д-р прав *honoris causa* УВУ, член Укр. Наук. Т-ва в Києві, Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член-кореспондент школи славістичних наук Лондонського університету, член Слов'янського Інституту в Празі, б. звич. проф. української мови й літератури в Карловому Чеському У-ті і директор українського відділу семінара слов'янської філології в тому ж Університеті, б. член чеської державної комісії для вчителів середніх шкіл при тому ж Карловому Університеті.

Антонович Дмитро, звич. проф. історії мистецтва, член Укр. Наук. Т-ва в Києві та Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.

Борковський Іван, д-р філософії, звич. проф. передісторичної археології, дійсний член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, дописуючий член Археологічної Комісії при Чеській Академії Наук і Мистецтв, т. ч. проректор УВУ.

Волошин Августин, д-р прав *honoris causa*, звич. проф. педагогіки, член Слов'янського Інституту в Празі, т. ч. продекан Філософ. ф-ту.

Дорошенко Дмитро, звич. проф. історії України, член Укр. Наук. Т-ва в Києві, Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член-кореспондент школи славістичних наук Лондонського Університету, проф. української історії в Карловому Чеському Університеті в Празі.

Матюшенко Борис, д-р медицини, звич. проф. гігієни, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, Чеської Академії Технічної та Соціального Інституту в Празі.

Мірчук Іван, д-р філософії, звичайний професор філософії.

Наріжний Симон, д-р філософії, звич. проф. історії Сходу Європи з особливим углядженням історії України.

Слюсаренко Федір, звич. проф. античної історії.

Щербаківський Вадим, звич. проф. археології, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член Т-ва чеських Преісториків у Празі, чинний член Чеськослов'янського Народописного Товариства, член Комісії »*Pro limes Romanus*« у Братіславі, т. ч. декан Філософ. ф-ту.

Герасименко Полікарп, д-р природописних наук, надзвич. проф. фізикальної хемії.

Крупницький Борис, д-р філософії, надзвич. проф. історії України.

Орлов Олександр, д-р природописних наук, надзвич. проф. мінералогії і петрографії, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член Королівського Чеського Т-ва Наук в Празі.

2. Доценти-супленти і приватні доценти.

Панькевич Іван, д-р філософії, доцент-суплент української мови і літератури, дійсний член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, член відділу для дослідження Словаччини і Підкарпатської Русі при Слов'янському Інституту в Празі.

Іванов Олександр, д-р філософії, прив. доцент психології, фаховий психолог Інституту Людської Праці в Празі.

- Пархоменко Павло, д-р філософії, мгр фармації, прив.-доцент фармацевтичної хемії.
- Рудницький Ярослав, д-р і мгр філософії, прив.-доцент українського мовознавства, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, науковий співробітник Укр. Наукового Інституту в Берліні, лектор української мови, історії літератури й культурознавства в Німецькому Карловому Ун-ті в Празі.
- Стешко Федір, д-р філософії, прив.-доцент історії української музики, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, надзвич. член Слов'янського Інституту в Празі.
- Феденко Панас, д-р філософії, прив.-доцент історії України.

3. Лектори.

- Дністрянська Софія, лекторка німецької мови.
- Носкова Марія, лекторка чеської мови.
- Панькевич Марта, лекторка української мови.
- Славінська Марія, лекторка англійської мови.

Б. Факультет Права й Суспільних Наук.

1. Звичайні й надзвичайні професори.

- Білецький Леонід, д-р філософії, звич. професор історії українського права, член Укр. Наук. Т-ва в Києві, Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, дійсний член Слов'янського Інституту в Празі.
- Бородаєвський Сергій, звич. професор кооперації, член Міжнар. Наук. Інституту Кооперації в Парижі.
- Гайманівський Олександр, д-р прав, звич. професор історії українського права, т. ч. продекан ф-ту Права і Сусп. наук.
- Ейхельман Отто, д-р міжнар. права, мгр державного права, заслужений проф. у-тету Св. Володимира в Києві, звич. проф. адміністраційного права, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові.
- Мицюк Олександр, звич. професор політичної економії, член. Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові, дійсний член Слов'янського Інституту в Празі, член збору для дослідження Словаччини та Підкарпатської Руси, т. ч. ректор УВУ.
- Шрамченко Левко, звич. проф. статистики, т. ч. декан ф-ту Права і Сусп. наук.

Яковлів Андрій, звич. професор цивільного процесу, член Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові та Українського Наук. Т-ва в Києві.

Доманицький Віктор, звич. проф. соціології.

Чапля Василь, інж., надзвич. проф. права торговельного і вексельного.

2. Доценти-супленти і приват.-доценти.

Баранів Олександр, д-р прав, доцент-суплент римського права.

Орелецький Василь, д-р прав, доцент-суплент міжнародного права.

Осауленко Кость, інж., д-р техн. наук, доцент-суплент економічної політики.

Падох Ярослав, д-р прав, прив.-доц. історії українського права.

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ УВУ В ЗИМОВОМУ ПІВРОЦІ 1940/41.

I. Філософічний факультет.

A. Історично-філологічний відділ.

1. Філософія.

Проф. д-р І. Мірчук: 1. *Історія грецької етики.* (3 год. тижн.)
2. *Німецька філософія в Україні.* (2 год. тижн.)

2. Педагогіка.

Проф. д-р А. Волошин: 1. *Педагогічна методологія.* (3 год. тижн.) 2. *Практичні вправи.* (2 год. тижн.)

3. Психологія.

Прив.-доц. д-р О. Іванов: 1. *Вступ до характерології.* (3 год. тижн.) 2. *Психологічний семінар. Питання психологічної термінології, аналіз характерологічних понять, реферати.* (2 год. тижн.)

4. Історія.

а) Історія України.

Проф. Д. Дорошенко: 1. *Доба руїни.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар* (2 год. тижн.)

Проф. д-р С. Наріжний: *Харків, як осередок науково-історичної праці.* (3 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р П. Феденко: *Міжнародня політика Української Козацької Держави в XVII і XVIII вв.* (3 год. тижн.)

б) Всесвітня історія.

Проф. д-р С. Наріжний: 1. *Історія Східної Європи (вибрані питання)*. (3 год. тижн.) 2. *Практичні справи. Читання джерел, реферати й писемні праці*. (2 год. тижн.)

в) Історія мистецтва.

Проф. Д. Антонович: 1. *Українське мистецтво доби ренесансу*. (2 год. тижн.) 2. *Німецький примітив Швабії і Франконії*. (1 год. тижн.) 3. *Семінар історії мистецтва*. (2 год. тижн.)

г) Археологія.

Проф. В. Щербаківський: *Культура неолітичної мальованої кераміки на Україні*. (2 год. тижн.)

Проф. д-р І. Борковський: 1. *Культури бронзової доби в Європі з спеціальним углядженням земель України*. (3 год. тижн.) 2. *Семінар. Реферати і перегляд нової німецької літератури з передісторії*. (2 год. тижн.)

г) Етнографія.

Проф. В. Щербаківський: 1. *Українське весілля в світлі етнології*. (2 год. тижн.) 2. *Семінар*. (1 год. тижн.)

д) Музика.

Прив.-доц. д-р Ф. Стешко: *Історія української музики*. Вступ. (3 год. тижн.)

5. Філологія.

а) Українська мова й література.

Почесний проф. д-р О. Колесса: 1. *Вибрані відділи й проблеми з історії української літератури*. (1 год. тижн.) 2. *Семінар української філології. Наукові праці й реферати. Розсліди українського фольклору*. (1 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р І. Панькевич: 1. *Грамматика церковно-слов'янської мови. Морфологія*. (1 год. тижн.) 2. *Історія української літератури від 1870 років (реалізм)*. (1 год. тижн.) 3. *Семінар української філології: а) Читання і інтерпретація староукраїнських текстів, б) Інтерпретація творів новіших українських письменників*. (2 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р Яр. Рудницький: 1. *Функції наголосу в українській мові*. (2 год. тижн.) 2. *Вступ до українського місцевого назовництва*. (1 год. тижн.)

б) Класична філологія.

Проф. Ф. Слюсаренко: 1. *Латинська складня*. (2 год. тижн.) 2. *Тацітова Германія*. (Семінар.) (2 год. тижн.) 3. *Грецькі написи з Південної України*. (1 год. тижн.)

в) Українська мова.

Лекторка Марта Панькевич: 1. Для початкуючих. Морфологія. (2 год. тижн.) 2. Стилiстичні вправи і лектура. (2 год. тижн.)

г) Німецька мова.

Лекторка С. Дністрянська: 1. Курс німецької мови для початкуючих. Елементи мови, флексія, легка лектура, конверзація. (2 год. тижн.) 2. Курс німецької мови. Синтакса, граматична аналіза, лектура поодиноких творів класичної і романтичної доби. (2 год. тижн.)

г) Чеська мова.

Лекторка М. Носкова: Курс чеської мови. (2 год. тижн.)

д) Англійська мова.

Лекторка М. Славінська: Курс англійської мови з практичними вправами. (4 год. тижн.)

е) Французька мова.

Лекторка О. Косач-Шимановська: Курс французької мови з практичними вправами. (4 год. тижн.)

Б. Природописний відділ.

1. Хемія.

Почесний проф. д-р І. Горбачевський: *Вибрані розділи з хемії.* (2 год. тижн.)

Надзв. проф. д-р П. Герасименко: *Курс хемічної фізики ч. 1. Будова атомів.* (2 год. тижн.)

2. Геологія.

Надзв. проф. д-р О. Орлов: 1. *Загальна петрографія.* (3 год. тижн.) 2. *Практичні вправи з петрографії.* (2 год. тижн.)

3. Соціяльна гігієна.

Проф. д-р Б. Матюшенко: 1. *Вибрані розділи з соціяльної гігієни.* (3 год. тижн.) 2. *Підстави евгеніки (расова гігієна).* (2 год. тижн.)

II. Факультет Права й Суспільних наук.

1. Історія українського права.

Проф. д-р О. Гайманівський: *Історія українського права литовсько-польської доби.* (3 год. тижн.)

Проф. д-р Л. Білецький: *Огляд джерел історії українського права українсько-литовської і гетьманської доби.* (2 год. тижн.)

2. Церковне право.

Проф. д-р О. Гайманівський: *Історія українського церковного права. Джерела українського церковного права.* (3 год. тижн.)

3. Римське право.

Доц.-супл. д-р О. Баранів: *1. Історія і система римського права. Право зобов'язань.* (5 год. тижн.) *2. Семінар римського права.* (3 год. тижн.)

4. Загальна наука права.

Проф. д-р Л. Білецький. *Історія філософії права.* (3 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р О. Баранів: *Головніші питання правничої термінології.* (2 год. тижн.)

5. Цивільне право й цивільний процес.

Проф. С. Бородаєвський: *1. Цивільне право.* (2 год. тижн.) *2. Цивільний процес.* (2 год. тижн.)

Проф. А. Яковлів: *1. Цивільне право (загальна частина).* (2 год. тижн.) *2. Нові ідеї в німецькому цивільному праві.* (1 год. тижн.) *3. Цивільний процес.* (2 год. тижн.) *4. Семінар цивільного процесу.* (1 год. тижн.)

6. Карне право й карний процес.

Проф. д-р О. Гайманівський: *1. Загальна частина карного права.* (2 год. тижн.) *2. Семінар карного права.* (1 год. тижн.) *3. Карний процес.* (2 год. тижн.)

7. Торговельне й вексельне право.

Надзв. проф. інж. Вас. Чапля: *1. Курс вексельного права Протекторату.* (2 год. тижн.) *2. Джерела торговельного права і купці.* (2 год. тижн.)

8. Державне право.

Проф. Л. Шрамченко: *1. Державне право.* (3 год. тижн.) *2. Вправи з науки державного права.* (2 год. тижн.)

9. Адміністраційне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Історія та загальна частина адміністраційного права.* (3 год. тижн.)

Проф. Л. Шрамченко: *Адміністраційне право Протекторату.* (1 год. тижн.)

10. Фінансове право.

Проф. О. Мицюк: *1. Фінансове право: податки та грошові системи.* (4 год. тижн.) *2. Семінар фінансового права.* (1 год. тижн.)

11. Міжнародне право.

Проф. д-р О. Ейхельман: *Міжнародне судівництво.* (2 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р В. Орелецький: 1. *Органи суб'єктів міжнародного права.* (3 год. тижн.) 2. *Сучасні проблеми міжнародного права.* (2 год. тижн.)

12. Політична економія.

Проф. О. Мицюк: 1. *Політична економія.* (2 год. тижн.) 2. *Історія народнього господарства.* (2 год. тижн.)

13. Кооперація.

Проф. С. Бородаєвський: 1. *Принципи кооперативного законодавства.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар кооперації.* (2 год. тижн.)

14. Статистика.

Проф. Л. Шрамченко: *Демологія України.* (3 год. тижн.)

15. Соціологія.

Проф. В. Доманицький: 1. *Основи загальної соціології.* (2 год. тижн.) 2. *Головні засади промовляння.* (2 год. тижн.) 3. *Антропорасові теорії, теорії спадковости та добору.* (1 год. тижн.) 4. *Семінар соціології.* (2 год. тижн.)

ПРОГРАМА ВИКЛАДІВ У ЛІТНІМ ПІВРОЦІ 1941.

І. Філософічний факультет.

А. Історично-філологічний відділ.

1. Філософія.

Проф. д-р І. Мірчук: 1. *Історія грецької етики.* (Продовження.) (3 год. тижн.) 2. *Німецька філософія в Україні.* (Продовження.) (2 год. тижн.)

2. Педагогіка.

Проф. д-р А. Волошин: 1. *Методика навчання мови та історії.* (2 год. тижн.) 2. *Методика арифметики й природних наук.* (1 год. тижн.) 3. *Практичні справи.* (2 год. тижн.)

3. Психологія.

Прив.-доц. д-р О. Іванов: 1. *Вступ до характерології* (продовження). (2 год. тижн.) 2. *Психологічний семінар: аналіза характерологічних понять.* (1 год. тижн.)

4. Історія.

а) Історія України.

Проф. Д. Дорошенко: 1. *Доба руїни* (продовження). (3 год. тижн.) 2. *Семінар*. (2 год. тижн.)

Проф. д-р С. Наріжний: 1. *Одеса, як осередок науково-історичної праці*. (3 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р Б. Крупницький: *Україна й Швеція на переломі XVII—XVIII і в першій половині XIX ст.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар*. (2 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р П. Феденко: 1. *Вибрані місця з соціальної історії гетьманщини*. (3 год. тижн.) 2. *Вправи*. (1 год. тижн.)

б) Всесвітня історія.

Проф. д-р С. Наріжний: 1. *Історія Східної Європи* (продовження). (3 год. тижн.) 2. *Практичні вправи. Читання джерел, реферати й писемні праці*. (2 год. тижн.)

в) Історія мистецтва.

Проф. Д. Антонович: 1. *Єзуїтське барокко на Україні*. (2 год. тижн.) 2. *Німецький примітив кельнської школи і Північної Німеччини*. (1 год. тижн.) 3. *Семінар історії мистецтва*. (2 год. тижн.)

г) Археологія.

Проф. В. Щербаківський: *Культура неолітичної мальованої кераміки на Україні*. (2 год. тижн.)

Проф. д-р І. Борковський: 1. *Культура бронзової доби в Європі та початки гальштату* (продовження). (2 год. тижн.) 2. *Передісторія в Німеччині, її розвій, організація і досягнення в посліднім десятиліттю*. (1 год. тижн.) 3. *Семінар*. (Ознайомлення з новою літературою з передісторії, а то німецькою, чеською і мадярською; реферати. *Практичні вправи на передісторичних виробках органічних і неорганічних та їхня консервація*.) (2 год. тижн.)

г) Етнографія.

Проф. В. Щербаківський: 1. *Українське весілля в світлі етнології*. (2 год. тижн.) 2. *Семінар*. (1 год. тижн.)

д) Музика.

Прив.-доц. д-р Ф. Стешко: 1. *Вступ до історії української музики* (продовження). (3 год. тижн.) 2. *Практичні вправи з української музичної бібліографії полисенківської доби*. (4 год. тижн.)

5. Філологія.

а) Українська мова й література.

Почесн. проф. д-р О. Колесса: 1. *Вибрані відділи й проблеми з історії української літератури.* (1 год. тижн.)
2. *Семінар української філології. Наукові праці й реферати.* (1 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р І. Панькевич: 1. *Історія української літератури від 1870-тих років (реалізм).* (1 год. тижн.) 2. *Історична граматика української мови. Звучня.* (1 год. тижн.)
3. *Семінар української філології.* (2 год. тижн.)

Прив.-доц. д-р Яр. Рудницький: 1. *Основи української ортоєпії.* (2 год. тижн.) 2. *Методологія українського назовництва.* (1 год. тижн.)

б) Клясична філологія.

Проф. Ф. Слюсаренко: 1. *Латинська складня.* (2 год. тижн.) 2. *Тацитова Германія (семінар).* (2 год. тижн.)
3. *Грецькі написи із Південної України.* (1 год. тижн.)

г) Німецька мова.

Лекторка С. Дністрянська: *Курс німецької мови з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

г) Чеська мова.

Лекторка М. Носкова: *Курс чеської мови.* (2 год. тижн.)

д) Англійська мова.

Лекторка М. Славінська: *Курс англійської мови з практичними вправами.* (4 год. тижн.)

Б. Природописний Відділ.

1. Хемія.

Почесн. проф. д-р І. Горбачевський: *Вибрані розділи з хемії.* (2 год. тижн.)

2. Соціяльна гігієна.

Проф. д-р Б. Матюшенко: 1. *Вибрані розділи з соціальної гігієни.* (3 год. тижн.) 2. *Підстави евгеніки (расова гігієна).* (2 год. тижн.)

II. Факультет Права й Суспільних наук.

1. Історія українського права.

Проф. д-р О. Гайманівський: 1. *Історія українського права доби литовсько-польської.* Продовження. (3 год. тижн.) 2. *Джерела історії українського права.* (2 год. тижн.)

2. Церковне право.

Проф. д-р О. Гайманівський: *Історія українського церковного права. Джерела українського церковного права.* (3 год. тижн.)

3. Римське право.

Доц.-супл. д-р О. Баранів: *1. Історія і система римського права. Право спадкове.* (5 год. тижн.) *2. Семінар римського права.* (3 год. тижн.)

4. Загальна наука права.

Проф. д-р Л. Білецький: *1. Теорія філософії права.* (2 год. тижн.) *2. Історія філософії права.* (3 год. тижн.)

5. Цивільне право і цивільний процес.

Проф. А. Яковлів: *1. Цивільне право.* (2 год. тижн.) *2. Цивільний процес.* (2 год. тижн.) *3. Семінар цивільного права.* (1 год. тижн.)

Проф. С. Бородаєвський: *1. Цивільне право.* (2 год. тижн.) *2. Цивільний процес.* (2 год. тижн.)

6. Карне право і карний процес.

Проф. д-р О. Гайманівський: *1. Загальна частина карного права.* (2 год. тижн.) *2. Семінар карного права.* (1 год. тижн.) *3. Карний процес.* (2 год. тижн.)

7. Торговельне і вексельне право.

Надзв. проф. інж. В. Чапля: *1. Курс вексельного права сучасної Німеччини.* (2 год. тижн.) *2. Торговельні спілки.* (2 год. тижн.)

8. Державне право.

Проф. Л. Шрамченко: *1. Державне право.* (3 год. тижн.) *2. Вправи з науки державного права.* (2 год. тижн.)

9. Адміністративне право.

Проф. Л. Шрамченко: *Адміністративне право Протекторату.* (2 год. тижн.)

10. Фінансове право.

Проф. О. Мицюк: *Фінансове право.* (3 год. тижн.)

11. Міжнародне право.

Доц.-супл. д-р В. Орелецький: *1. Міжнародне судівництво.* (2 год. тижн.) *2. Орган суб'єктів міжнародного права.* (3 год. тижн.) *3. Міжнародна охорона національних меншин (з спеціальним узглядненням українських меншин).* (2 год. тижн.)

12. Політична економія.

Проф. О. Мицюк: 1. *Політична економія.* (3 год. тижн.)
2. *Історія українських сусп.-господарських думок.* (1 год. тижн.)

Доц.-супл. д-р інж. К. Осауленко: *Організація сільського господарства.* (3 год. тижн.)

13. Кооперація.

Проф. С. Бородаєвський: 1. *Принципи кооперативного законодавства.* (3 год. тижн.) 2. *Семінар кооперації.* (2 год. тижн.)

14. Статистика.

Проф. Л. Шрамченко: *Демологія України.* (3 год. тижн.)

15. Соціологія.

Проф. В. Доманицький: 1. *Соціологія села.* (3 год. тижн.)
2. *Руралізм та рурбанізм.* (2 год. тижн.) 3. *Семінар соціології.* (2 год. тижн.)

СПИСОК ДОКТОРІВ ПРОМОВАНИХ В УВУ В ПРАЗІ В ШКІЛЬНИХ РОКАХ 1931/32—1940/41.

Доктори філософії:

1. 23. X. 1931. *Лепкий Богдан* — *honoris causa.*
2. 23. X. 1931. *Стефаник Василь* — *honoris causa.*
3. 23. X. 1931. *Кандиба (Олесь) Олександр* — *honoris causa.*
4. 23. X. 1931. *Кобилянська Ольга* — *honoris causa.*
5. 18. VI. 1932. *Галій Микола* — с. Боків в Галичині.
6. 24. VI. 1933. *Бичковський Серафим* — с. Малий Житин, Волинь.
7. 24. VI. 1933. *Кашинський Павло* — м. Київ.
8. 20. VI. 1934. *Туркевич-Лісовська Стефанія* — м. Львів.
9. 26. VI. 1937. *Кошиць Олександр* — *honoris causa.*
10. 30. VI. 1938. *Барвінський Василь* — *honoris causa.*
11. 20. XII. 1938. *Михальчук Микола* — м. Волочинське на Волині.
12. 21. XII. 1939. *Бром Ладіслав* — м. Хоцень в Чехах.

Доктори прав:

1. 24. XI. 1931. *Чирій Іван* — Берегово на Закарпатті.
2. 24. VI. 1932. *Веселий Ерік Ян* — Радимно в Галичині.

3. 24. VI. 1932. *Орелецький Василь* — Лужани на Буковині.
4. 16. XII. 1932. *Тищенко Стефан* — с. Піщани на Полтавщині.
5. 14. XI. 1933. *Ватран Іван* — Дунаїв в Галичині.
6. 30. IV. 1934. *Горбачевський Іван* — honoris causa.
7. 22. VI. 1935. *Хитьков Олександр* — м. Козятин на Поділлі.
8. 20. VI. 1936. *Росоха Стефан* — Драгово на Закарпатті.
9. 6. IV. 1937. *Колесса Олександр* — honoris causa.
10. 9. IV. 1937. *Сімяцький Трохим* — Чижів на Городненщині.
11. 11. XII. 1937. *Корець Антонін* — Подебради в Чехії.
12. 18. XII. 1937. *Мацейович Олег* — м. Стрий в Галичині.
13. 22. XII. 1937. *Кир Іван* — с. Команочі в Галичині.
14. 20. VI. 1938. *Постоленко Сергій* — м. Суми на Харківщині.
15. 30. X. 1938. *Волошин Августин* — honoris causa.
16. 4. XI. 1938. *Петрашевський Дем'ян* — Михайловці на Поділлі.
17. 18. XI. 1938. *Теняк Павло* — с. Королево над Тисою на Закарпатті.
18. 25. IV. 1939. *Штефанець Юрій* — с. Доманинці на Закарпатті.
19. 5. III. 1940. *Сокол Рудольф* — Пльзень в Чехії.
20. 5. III. 1940. *Лисий Євген* — с. Кошляки в Галичині.
21. 5. III. 1940. *Бачинський Василько* — м. Париж.
22. 19. III. 1940. *Кралик Іван* — с. Доманинці на Закарпатті.
23. 19. III. 1940. *Старосольський Юрій* — м. Львів.
24. 14. V. 1940. *Падох Ярослав* — м. Бучач в Галичині.
25. 2. XI. 1940. *Площанський Остап* — Гошів в Галичині.
26. 22. III. 1941. *Падох народж. Гермак Ірена* — м. Сянік у Галичині.
27. 22. III. 1941. *Глинка Роман* — м. Коломия, в Галичині.
28. 22. III. 1941. *Мороз Ярослав* — м. Львів.
29. 22. III. 1941. *Герич Юрій* — с. Дуліби в Галичині.
30. 22. III. 1941. *Попик Богдан* — с. Синевідсько Нижне в Галичині.
31. 9. IV. 1941. *Дубас Лев* — м. Львів.
32. 9. IV. 1941. *Куник Олександр* — м. Перемишль в Галичині.

33. 29. IV. 1941. *Яримович Олександр* — м. Тернопіль в Галичині.
34. 29. IV. 1941. *Филипчак Микола* — м. Київ.
35. 13. VI. 1941. *Марунчак Михайло* — с. Далешів в Галичині.
36. 19. VI. 1941. *Мартинович Богдан* — м. Відень.
37. 21. VI. 1941. *Рибчук Богдан* — м. Городенка в Галичині.
38. 28. VI. 1941. *Кушніренко Микола* — с. Мельня на Чернігівщині.
39. 28. VI. 1941. *Мірчук Петро* — Добрівляни в Галичині.
40. 28. VI. 1941. *Мороз Володимир* — м. Львів.
41. 28. VI. 1941. *Галамай Степан* — Івачів в Галичині.
-

